

DZIŚ W NUMERZE:

Niedoceniona witamina D **str. 3**

Po prostu Śląsk **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Pierwszy medal dla Polski **str. 8**

SOBOTA
25 LUTEGO 2006
NR 24
ROCZNIK LXI
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

WOJEWÓDZTWO WESPRZE INICJATYWY MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

Gros dla Polaków

OSTRAVA (mro) – Samorząd województwa morawo-śląskiego zdecydował w czwartek o rozdysonowaniu dotacji z „Programu wsparcia działań członków mniejszości narodowych zamieszkałych na terenie województwa na rok 2006”. W tym roku z dotacji skorzystają obok Polaków również Niemcy, Grecy, Słowacy, Węgrzy i Romowie.

W kategorii działań artystycznych z tematyką narodowościową Polskemu Towarzystwu Artystycznemu „Ars Musica” przyznano 75 tys. Kč na popularyzację śpiewu chóralnego, muzyki ludowej i form teatralnych na wysokim poziomie artystycznym. Kongres Polaków w RC uzyska 85 tys. Kč na koncert galowy „Tacy jesteśmy 2006”, Jablonkowskie Koło PZKO otrzyma 100 tys. Kč na przegląd dziecięcych zespołów muzycznych w ramach „Gorolskiego Święta”, Zarząd Główny PZKO – 57 tys. koron na pokaz oryginalnych salaszniczych zwyczajów pn. „Myszani łowiec”. W

tej kategorii kultura polskiej mniejszości będzie także prezentowana obok folkloru czeskich Greków i Słowaków podczas przeglądu „Przenikanie kultur, czyli Znamy się wzajemnie” zorganizowanego przez Miejski Dom Kultury w Karwinie.

W kategorii działalności kulturalno-oświatowej i wychowawczej polskiej mniejszości nie przyznano żadnych środków, natomiast w kategorii dokumentującej kulturę narodowości 55 tys. Kč otrzyma Kongres Polaków na wydanie płyt kompaktowych z nagraniami wierszy W. Przczeka i H. Jaszczka.

»NA RAZIE PROWADZIMY ROZMOWY« – MÓWI J. SZYMECZEK

Z kim do wyborów?

CZ. CIESZYN (kor) – Z pierwszym stycznią RC wkroczyła w rok wyborczy. Czekają nas nie tylko wybory do Izby Poselskiej, które powinny się odbyć w czerwcu, ale jesienią wybierze także członków nowych samorządów gminnych, a mieszkając jednej trzeciej obwodów wyborczych także nowych senatorów. Wybory to ważne wydarzenie także dla Polaków mieszkających w RC. Jak się zatem przygotowuje do nich Kongres Polaków?

– Przede wszystkim do tych wyborów wszystkie znaczące polskie organizacje pójdą wspólnie. Mowa jest o tych organizacjach, które w przeszłości miały ambicje polityczne, a więc

Kongresie, PZKO oraz Ruchu Politycznym „Wspólnota” – mówi prezes Kongresu, Józef Szymczek. – *Itak się stanie pierwszy raz, bo – prawdę mówiąc – do tej pory nigdy nam się jeszcze nie udało przed wyborami zjednoczyć. A prowadzimy rozmowy z różnymi potencjalnymi partnerami.*

Na styczniowym spotkaniu z polskim eurodeputowanym Jerzym Buzkajacym w RC. Jak się zatem przygotowuje do nich Kongres Polaków?

– Ale SNK-ED to nie jedyny partner do rozmów nt. wyborów. Będziemy rozmawiać z takimi partiami lub ruchami, które będą chciały naszego poparcia. Bo są i duże partie, którym na naszym poparcu nie zależy.

ciąg dalszy na str. 2

Przed Dniem Nauczyciela

CZ. CIESZYN (mro) – Rozpatrzeniu sprawozdania Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC za ub. rok oraz przygotowaniu obchodów Dnia Nauczyciela były poświęcone środki obrady zarządu TNP. Jak podała prezes Barbara David, sprawozdanie z 2005 roku trafi poprzez ogniskowych do wszystkich członków. Obchody Dnia Nauczyciela odbędą się 20 marca w sali czeskojęzycznego Ośrodka Kultury „Strzelnica”. W części kulturalnej spotkania wystąpi Przemysław Branny z programem kabaretowym.

FOT. JAN KUBICEK

W środę w czeskojęzycznej bibliotece przy ul. Havlíčka odbyło się pasowanie pierwszoklasistów na czytelników i rycerzy książki. Adepci musieli wykazać się m.in. umiejętnością poznawania liter i kolorowania (zdjęcie z lewej). Wśród 40 pasowanych nowych czytelników nie zabrakło również uczniów polskich szkół. Jednym z nich jest Marek Mandrysz z czeskojęzycznej PSP.

Sukces wędryniarki

TRZYNIEC (kor) – Alicja Wantuła, uczennica wędryńskiej PSP, została laureatką jednej z trzech pierwszych nagród w kategorii klas 8. i 9. w miejskich eliminacjach czeskiego konkursu recytatorskiego „Dětská scéna 2006”. Eliminacje odbyły się w środę w trzynieckim Domu Dzieci i Młodzieży.

– *Ala wystartowała w konkursie, z wierszem Petra Altenberka „V parku”. – To był bardzo dobry wybór, wiersz bowiem był dostosowany do wieku recytarki. Bywa czasami, że młodzi recytatorzy sięgają po wiersze zbyt trudne, których nie rozumieją – powiedziała „GL” członkini jury, Marcela Kovaříková. – Z Ala było inaczej. A w dodatku zaskoczyła nas – jako Polka – piękną czeszczyzną.*

– *Ala Wantuła zakwalifikowała się do eliminacji powiatowych. Te odbędą się we Frydku-Mistku 15 marca.*

4 marca 2006 godz. 16.00
Salonik totalitarny
restauracji „Aitro Verdi”,
ul. Smetanova,
Czeski Cieszyn
Absolwenci i sympatycy
Uniwersytetu
Jagiellońskiego!
zapraszamy na spotkanie
organizacyjne
II Filii Klubu Absolwenta
UJ w Cieszynie

Wogoda

SOBOTA – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od -4 do -8 st. C. Wiatr pñ.-wsch. 3-7 m, w porachach do 20 m na sek.
NIEDZIAŁA I PONIEDZIAŁEK – Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura w dzień od -3 do 1 st., nocą od -3 do -7 st. C.

Ku wygodzie pasażerów

OSTRAVA (mro) – Połączenia kolejowe w regionie z dniem 26 lutego ulegną małym modyfikacjom. Oprócz nowego przystanku pociągów w miejscowości „Kysuca” w Nawsiu znajdą pewne zmiany na czeskojęzycznym węzle kolejowym. Mianowicie pociągi lokalne (nr 2804, 2806, 2808, 2812) relacji Czeski Cieszyn-Hawierzów-Ostrawa już nie będą czekać na opóźnione pociągi ekspresowe Inter City ze Słowa-

wacji (IC 142, IC 140, IC 120, IC 146) jadące do Pragi.

Lokalne pociągi osobowe będą odprawiane wg rozkładu. Nowością będzie zatrzymanie się pociągu nr 3302 relacji Mosty k. Jablonkowa do Przerowa na stacji Darków o godz. 4.58, a także wieczornego nr 2937 relacji Bogumin-Mosty o godz. 19.00.

Nie zmienia się godziny przyjazdów i odjazdów lokalnych pociągów transgranicznych relacji Chałupki-Bogumin, Zebrzydowice-Piotrowice oraz Czeski Cieszyn-Cieszyn, które obsługiwane są przez polskiego przewoźnika.

Oddychamy sadzą!

REGION (wak) – W województwie ponownie ciężko jest od pyłu. Przy normie dobowej pyłu zawieszonego w powietrzu (50 mikrogramów na metr sześć), stacje monitorujące odnotowały w Orłowej 255, w Boguminie – 242, Cz. Cieszynie – 390, Frydku-Mistku – 405, w Hawierzowie – 263, a w Ostrawie Zabrzegu – 190 mikrog. na m sześć.

Wg laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, to wina bezwietrznej od kilku dni pogody i ujemnych temperatur. Intensywnie pali się w piecach, dymy się kumulują i brakuje cyrkulacji powietrza.

Alergołodzi twierdzą, iż przy znacznie przekroczonych stężeniach cierpią zwłaszcza osoby z dolegliwościami górnych dróg oddechowych. Oddychamy sadzą. Ta toksyczna substancja działa drażniąco na drogi oddechowe i oczy. Radzą więc przy takiej pogodzie bardzo krótko wietrzyć, łykać witaminę C oraz skrócić czas pobytu na spacerze do minimum.

CO SŁYCHAĆ U JANA »JOHANA« SZYMIKA?

Aktor praskiego Teatru ABC, pochodzący z Karwiny Jan Szymik, mieszka poza Zaolzie – jeśli wliczyć w to także czas studiów na praskiej DAMU – ćwierć wieku. Pomimo to Zaolzie, zwłaszcza średniego pokolenia, doskonale pamiętają Johana, bo pod taką „krywą” znano w latach 70. i 80. aktora w naszym młodzieżowym środowisku teatralnym. Kiedy przed dwoma laty Tadeusz Wantuła zapowiedział, że J. Szymik będzie jedną z gwiazd Złotu 2004, od razu poszła przez Zaolzie wieść: „Johan przyjeżdża!” i wielu nawet wcześniej niezdecydowanych wybrało się do Wędryni, by spotkać się z przyjaciелеm. Postanowiliśmy zatem przybliżyć aktorowi tym, którzy go nie mieli okazji poznać. Zwłaszcza że Johan wrócił się do „Głosu Ludu” z ciekawą ofertą. Ale o tym za chwilę...

Kiedy odkryłeś w sobie talent aktorski? W karwin-

skiej podstawówce, czy dopiero później, w oświatowym w swoim czasie Teatryku ZG?

Mam w swoim albumie zdjęcie z lat przedszkolnych, gdy grałem w takim małym przedstawieniu krasnoludka. Zaczynałem zatem wcześniej. Jest

Zaolziak »u Wericha«

też kilka zdjęć z przedstawień granych w podstawówce. Ale tak naprawdę zacząłem marzyć o zawołaniu aktora w orłowskim gimnazjum, po premierze „Pana Jowialskiego” Aleksandra Fredry. Tu od razu zdradza, że w tym przedstawieniu grał też wówczas mój kolega Janek Monczka, obecnie aktor teatru Narodowego w Warszawie. W latach gimnazjalnych byłem już też członkiem Teatryku ZG i ta kombinacja miała już chyba ostateczny wpływ na moją decyzję o podjęciu studiów aktor-

skich. O teatryku napisano już sporo. Chciałbym zatem powiedzieć tylko tyle, że to była niesamowita wprost paczka ludzi, a dwójka ojców-reżyserów w osobach Marka Mokrowieckiego i Karola Suszki dała mi podstawy teatru, z których mogłem później korzystać. Za to im do dziś bardzo dziękuję. No i nie mogę zapomnieć o dwóch latach spędzonych w Teatrze Lalek „Bajka”. Dziecko to najlepszy widz na świecie, a „Bajka” to też wspaniała paczka ludzi, prawie że rodzina...

Potem przyszły studia aktorskie. Ukończyłeś praską DAMU. Jeżeli jednak pamięć mnie nie myli, to zda-wałeś egzaminy na wrocławską uczelnię...

No tak, były egzaminy do wrocławskiej PWST, nawet zostałem przyjęty. Ale trzeba pamiętać, że był to rok 1981, a więc tuż przed stanem wojennym. Tak się zatem złożyło, że w listopadzie tegoż roku podjąłem studia w Pradze. Ciąg dalszy na str. 5

U rodaków

■ W województwie śląskim znaleziono w minionym tygodniu kilkanaście martwych ptaków. Wojewódzki lekarz weterynaryj Tadeusz Sarna poinformował, że nie były chore na ptasią grypę, co potwierdzają specjalistyczne badania przeprowadzone przez laboratorium w Puławach. Ptaki po prostu padają z wygłodzenia.

■ Dotychczasowy komendant powiatowej policji w Cieszynie, mł. insp. Mirosław Wija po 30 latach służby przeszedł na emeryturę. Jego następcą został Krzysztof Manciewicz (46 lat), ostatnio I zastępca komendanta miejskiego policji w Jastrzębiu Zdroju.

■ Od tygodnia w Cieszyńskim panuje odwilż. Gwałtownie topniejący śnieg może nieść zagrożenie powodzią, ale specjaliści od gospodarki wodnej uspokajają: niebezpieczeństwa na razie nie ma, bowiem proces topnienia opóźniają ujemne temperatury panujące nocą.

■ W dniach od 17 do 21 marca odbędą się 8. Ustrońskie Spotkania Teatralne. Organizatorzy zapraszają na 3 wieczory z czołowymi artystami polskimi. Widzowie obejrzą powieści „Ja jestem Żyd z Wesela”, w wykonaniu aktorów Teatru Starego w Krakowie, Jerzego Nowaka i Tadeusza Malaka, współczesną, kameralną sztukę francuską „Małe zbrodnie małżeńskie” z aktorami warszawskiego Teatru Ateneum Magdalena Zawadzka i Leonardem Pietraszkiewiczem oraz występ Mariana Opani i Wiktora Zborowskiego, którzy zaprezentują najlepsze kawałki z historii polskiego kabaretu przedwojennego, w tym „szmoncesy” Hemara i Tuwima.

■ Ponad 700 osób z blisko 30 krajów zgłosiło chęć udziału w Światowych „Polonijnych - Igrzyskach Zimowych „Ślask - Beskidy 2006”. Areną sportowych zmagania będą m.in. trasy biegowe na Kubalonce i sztuczne lodowisko w Cieszynie, gdzie planowane jest rozegranie trójboju łyżwiarskiego (początek 28 II o godz. 9).

■ W cieszyńskim kościele Jezusowym, który za 3 lata będzie obchodził 300-lecie, powstanie Muzeum Protestantyzmu. Świątynia z bogatą historią powstała jako tzw. kościół łaski - zgodę na jego wzniesienie wydał cesarz na początku okresu tolerancji religijnej na Grn. i Dln. Śląsku. Parafia posiada bogate zbiory, m.in. kielichy mszalne z 17. i 18. w., stare nakrycia ołtarza i ambony, zabytkowe fisharmonie oraz wielki zamek z drzwi kościelnych z 1714 r. Najważniejsze jest jednak potężne archiwum kościoła Jezusowego, sięgające 1680 r. obrazujące historię protestantyzmu na Śląsku Cieszyńskim. Dotyczy ono życia parafii, a także zawiera korespondencję z Wiedniem.

■ Po obu stronach granicy realizowany jest projekt pt. „Profilaktyka po obu stronach Olzy”. Nauczyciele i uczniowie z Polski oraz Czech dowiadują się, jak skutecznie walczyć z alkoholizmem, narkomanią, anoreksją, bulimią czy stresem. Pierwszy etap projektu - konferencja dla nauczycieli z udziałem psychologów i policjantów - odbyła się w Wiśle. Nauczycielom z Czech spодobała się prezentacja dokonań różnych Kościołów, odwiedzili m.in. znany ośrodek dla nastoletnich narkomanów prowadzony w Bielsku-Białej przez ks. Józefa Walusiaka. Teraz uczniowie przebywają na wspólnym obozie w Wiśle. Na marzec zaplanowano warsztaty dla nauczycieli, gdzie nauczą się m.in., jak odpoczywać, by zebrać siły do dalszej pracy.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Budynek reżni wybudowany na początku XX wieku należał do najpiękniejszych architektonicznie budowli przemysłowych Ostrawy, ale także do najnowocześniejszych zakładów w wielkich ubojniach i chłodniach.

Potwierdzono wirusa

BRATYSŁAWA (PAP, wak) - Według informacji słowackiego ministra rolnictwa Zsoltana Simona, badania laboratoryjne potwierdziły obecność groźnego także dla człowieka wirusa H5N1 u dwóch dzikich ptaków znalezionych w poniedziałek na Słowacji, przy granicy z Węgrami. W śróde w tych samych miejscach znaleziono kolejne padłe ptaki.

Słowacja jest 13. krajem europejskim, w którym stwierdzono obecność

wirusa H5N1. Wcześniej wirusa tego wykryto w Niemczech, Francji, Austrii, Grecji, Słowenii, we Włoszech, na Węgrzech, w Chorwacji, Bułgarii, Rosji, Rumunii i na Ukrainie.

Jak podaje fiński dziennik „Etella-Suomen Sanomat”, najgroźniejsza odmiana wirusa ptasiej grypy H5N1 pojawiła się już w 2003 r. w rejonie Bałtyku. Raport szwedzkiej weterynary nt. wirusa nie wzbudził wówczas jednak zainteresowania władz sanitarnych ani mediów.

Oszukują na akcyzie

REGION (mro) - Sklepy z artykułami monopolowymi nieustannie naruszają prawo dotyczące sprzedaży towarów objętych akcyzą - twierdzą celnicy Dyrekcji Celnej w Ostrawie zapowiadając, iż lotne kontrole punktów sprzedaży od tego tygodnia będą przeprowadzane codziennie. Tylko we wtorek i środę celnicy „złowili” w magazynach sklepowych regionu setki litrów alkoholu bez akcyzy (w Boguminie 160 l, w Cz. Cieszynie 105 l, a w Ostrawie aż 340 l). Oprócz tego w Ostrawie zabezpieczono 151 kg wyrobów tytoniowych i 10 980 szt. papierosów. Szkoda na niekorzyść państwa oszacowano na 235 tys. Kc.

Ubędzie urzędników

ORŁOWA (wak) - Samorząd orłowski zdecydował, iż w najbliższych tygodniach z ratusza odejdzie siedmiu urzędników. Zgodnie z zaleceniem audytu zewnętrznego przeprowadzonego pod koniec ub. roku, ratusz ma obniżyć liczbę pracowników o 14. Zwolnienia przyniosą oszczędności w skali roku rzędu 4 mln koron. Decyzja w kwestii pozostałej siódemki zapadnie w terminie późniejszym.

Wiekawostki

Ząbek dla pieska

Bośniacki dentysta z Banja Luki ożenił się z psą w nagrodę za lojalność. Mężczyzna twierdzi, że jego nowy żab to „coś wyjątkowego” - pisze serwis Ananova. Dentysta powiedział, że cały zabieg pokrywania zęba złotem zajął mu 4 godziny, ale pies dzielnie to zniosł i nie ruszył się z fotela. Uważa, że zwierzak to docenia i często prezentuje go innym. Bośniak nie obawia się, że ktoś mu skradnie psa ze złotym zębem. Atos pochodzi bowiem z rasy, która wykazywała rosyjskie KGB i na pewno nie pozwolił się ruszyć obcym.

Auto ma osobowość?

Większość kierowców regularnie mówi do swoich samochodów - pisze „The Sun”, powołując się na wyniki sondażu zorganizowanego podczas British International Mo-

tor Show. Sondaż przeprowadzony na 2000 osób wykazał, że połowa kobiet uważa, że ich samochód ma osobowość, a wśród mężczyzn odpowiedź 37 proc. Co 15 kobieta przyznała, że nadała swojemu pojazdowi pieśń i imię. Badanie wykazało także regionalne różnice w traktowaniu aut. Kierowcy z południowo-wschodniej Anglii bardziej przejmują się „uczuciami” samochodu i częściej do niego mówią, natomiast ci z centrum robią to najrzadziej. Kierowcy z północnego zachodu są najbardziej skłonni wierzyć w to, że ich samochody mają osobowość, natomiast rzadko zdarza się to w Walijszczyźnie.

Energia z odchodów

Władze San Francisco przygotowują projekt utylizacji odchodów zwierząt domowych i przerobienia ich na energię. Szacuje się, że w tym mieście przebywa około 120 tys. psów.

RUSZYŁ BOJKOT SKLEPU „BAUHAUS”

Obiecanki cacanki?

OSTRAWA (mro) - Publiczny bojkot może przynieść efekty - mówi Olga Slámová, prezes Stowarzyszenia „Za starą Ostrawę”, które w czwartek zaanalogowało bojkot sklepu budowlanego sieci „Bauhaus” za niewywiązanie się przez niego z publicznie danych i podpisanych zobowiązań.

„Bauhaus” przy uzyskaniu zezwolenia na budowę w centrum Ostrawy zobowiązał się do odrestaurowania i

ożywienia kulturalnego położonych nieopodal zabytkowych jatek - „Stan jest taki, że ponad dziesięć lat zabytkowe jatka zamieniają się w ruinę, a „Bauhaus” ani myśli wywiązać się ze swoich przyrzeczeń - powiedziała „GL” O. Slámová. Wprawdzie w bojkocie-happeningu nie uczestniczyli zbyli wielu protestujących (rzucali w oczy światowej sławy artysta Jiří Surávką), Stowarzyszenie jednak nie rezygnuje. Wydało m.in. plakietki z napisem „Bojkot Bauhausu nadzieją dla jatek”.

Z bojkotem solidaryzują się Radovan Lipus, twórca telewizyjnego serialu o „Pięknych miastach” i ich architekturze, oraz Vladimír Baar, rektor Uniwersytetu Ostrawskiego.

Stanisław Dziwisz kardynałem

Metropolita krakowski, arcybiskup Stanisław Dziwisz, otrzymał nominację kardynalską. Decyzję oficjalnie ogłosił papież Benedykt XVI w czasie audiencji generalnej w Watykanie. Abp Dziwisz stał się 12. kardynałem w historii Archidiecezji Krakowskiej.

Arcybiskup Stanisław Dziwisz spełnia wszystkie wymogi, które przypisywane są kandydatom do godności kardynalskiej. Te cechy to pobożność, mądrość, obyczaje i roztropność - powiedział polskim mediom ks. Robert Neček, rzecznik krakowskiej kurii.

Kardynałem mianuje tylko papież i czyni to według własnego uznania. Wyboru dokonują z grona biskupów i prezbiterów, którzy odznaczają się wyjątkowymi cechami. (mro)

Weź kredyt na remont

TRZYNIEC (man) - Również w tym roku miasto pożyczka swoim mieszkańcom pieniądze na remont mieszkań. Pretrag na udzielenie kredytu z Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa upełnił z dniem 6 marca. Pula do rozdania wynosi 2 mln koron.

W roku ub. pomiędzy 24 pentów, którzy spełnili określone warunki i złożyli potrzebne dokumenty, rozdy-

sonowano 3 mln. Osoby prywatnie otrzymały ponad 1,8 mln, blisko 800 tys. przeznaczono na odnowienie lokali będących własnością miasta. Stowarzyszenie Właścicieli Mieszkań zaś otrzymało przeszło 300 tys. Kc.

Działający od 1996 roku Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa wspiera kredytami remonty mieszkań, które są starsze niż 10 lat.

NA OSTRAWSKIEJ »CZARNEJ ŁĄCE« MIĘDZYNARODOWE TARGI PRACY

Europa marzeń

OSTRAWA (wak) - I Międzynarodowe Targi Pracy odbędą się w dniach 14 i 15 marca w pawilonie „A” na ostrawskiej „Czarnej Łące”.

Tematyka targów została podzielona na kilka części: praca, wolontariat, wymiany, praktyki i staże, informacja o Unii Europejskiej, edukacja i przedsiębiorczość. Będą prezentowane oferty pracy stałej i sezonowej w kraju i za granicą, proponowane przez urzędy pracy, pracodawców prywatnych, pozarządowe agencje pośrednictwa pracy oraz firmy organizujące zatrudnienie za granicą. Można będzie uzyskać informacje dotyczące zatrudnienia za granicą oraz możliwości odbycia staży zagranicznych w ramach programów europejskich. Udział w targach zapowiedziało już około trzydzieści przedstawicieli firm i instytucji krajowych oraz siedem zagranicznych, wśród nich z Polski, Wielkiej Brytanii, Austrii, Niemiec, Słowenii

Giełdy pracy organizuje EURES przy współpracy urzę-

dów pracy w całej RC. Gospodarzem dwudniowych targów, które przebiegać będą w godzinach od 10.00 do 15.00, jest Urząd Pracy w Ostrawie.

EURES (European Employment Services - Europejskie Służby Zatrudnienia), to sieć współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierająca mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach UE oraz Norwegii, Islandii i Szwajcarii. Sieć EURES została powołana przez komisję Europejską, aby ułatwić swobodny przepływ pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), m.in. poprzez międzynarodowe pośrednictwo pracy, informowanie nt. warunków życia i pracy w krajach członkowskich oraz sytuacja na rynkach pracy tych krajów. Sieć EURES nastawiona jest na świadczenie, doradztwo i wspomaganie poszukujących pracy w EOG, którzy chcą pracować w innych krajach członkowskich oraz pracodawców, którzy chcą rekrutować pracowników z innych krajów członkowskich. Republika Czeska przyłączyła się do sieci EURES w roku 2001.

Badania wykazały, że wytwarzają one około 4 proc. odpadów składowanych później na miejskich wysypiskach. Odchody jednak można przetworzyć w biogaz, który później zasili elektrownie lub ciepłownię. Firma Norcal Waste Systems Inc. zajmująca się wywozem śmieci w San Francisco w ramach programu chce przetworzyć zestaw specjalnych wózków i torebek ulgających biodegradacji. Miejscem testów będzie położony w centrum park odwiedzany przez miliony zwiedzających. Miasto zakłada, że do 2010 roku w ten sposób uda się przerobić 75 proc. biomasy. W całych Stanach Zjednoczonych zwierzęta wytwarzają około 10 mln ton odpadów.

»Nuklearne« zabawki

Pewien włoski projektant zabawek wywołał kontrowersje pokazując na targach w Norymberdze dwa modele bomb nuklearnych. Wzorowane na

kształcie bomb atomowych zrzuconych na Japonię w 1945 roku, dwa plastikowe zabawki wykonane są w skali 1:43. Krytycy są zniechęceni pomysłem Włocha, natomiast twórca projektu powiedział, że to kontrowersyjne zabawki to „protest” przeciwko szaleństwu nuklearnym gier”.

Zamiast mil kilometrów

Rząd brytyjski powinien w najbliższym czasie ustalić datę zamiany znaków drogowych z angielskiego systemu miar na system metryczny, tzn. mil na kilometr - informuje brytyjskie Stowarzyszenie Metrycznej (UKMA). Jak mówi raport, miliony znaków drogowych dla powieszenia znaków drogowych są mylące. Brytyjczyków są mylące, ponieważ kierowcy i tak używają systemu metrycznego. Zmiana mil na kilometr ułatwiłaby więc mieszkańcom w m.in. oszacowanie ile litrów benzyny spala ich samochód.

Uzdrowiające promienie energii

O zdrowie chorych dbają lekarze, a czasami też uzdrowiciele stosujący naturalne metody leczenia. Jednym z nich jest **Miroslaw Twardek** z Cz. Cieszyzna, który poświęca się chorym od przeszło 20 lat.

- Często można się nauczyć, ale nadzwyczajne zdolności trzeba mieć w sobie. Kiedy miałem 10 lat, nagle zaświtało mi w głowie. Zobaczyłem nasz dom, a przed nim mnóstwo samochodów, z których wysiadali proszący mnie o pomoc ludzie. Po latach moje widzenie się spełniło. W wieku 21 lat zacząłem zbierać zioła. Zapisalem się na kurs dla masażystów. Prowadzący pragnął sprawdzić, czy przypadkiem któryś spośród 30 uczestników nie posiada nadzwyczajnych zdolności. Ów człowiek otworzył mi czakrę sercową i pozaczem ciepło na dłoniach. Jak tylko zamknę oczy, od razu widzę narząd badanego pacjenta i wiem, jakie ma dolegliwości. Diagnozę potrafię postawić nawet na dużą odległość, za pomocą zdjęcia chorego albo jakiegos używanego przez niego przedmiotu - opowiada pan Miroslaw.

Przychodnia M. Twardka znajduje się w Wędrzyni w sąsiedztwie salonu samochodowego „Honda”. Drugi gabinet usytuowany jest w kompleksie domów hotelowych „Merkur” w Hawierzowie: - Prowadzimy poradnictwo w zakresie zdrowego stylu życia. Klientom oferujemy również usługi w dziedzinie higieny ciała, a więc badania stanu zdrowia, akupresurę, masaż klasyczny i sportowe, drenaż limfatyczny - przedstawia listę ofert uzdrowiciel. W związku z tym, że współpracuje z firmą „Star life” należąca do byłego

pasoszytu, drożdże, konserwaty, produkty fermentacji i procesów gnilnych oraz trujące pozostałości przemiany materii. Przeprowadzany za pomocą Hydrocolonu - urzędzenia, które działa podobnie jak wlew doodbytnicy (lewatywa) - zabieg wykonywany jest w pozycji leżącej. Pacjent zostaje podłączony do aparatury, która płucze jego jelita oraz wprowadza do organizmu żywicodajny ten.

- Klienci są zdziwieni, kiedy w oświetlonym zbiorniczku urządzenia rozpoznają kawałki folii aluminiowych, igelitów, nasion, pestek owoców, nie pogryzionych orzechów itd. Z badań lekarskich wynika, że w ciągu życia człowieka w jelicie grubym (jego długość osiąga 1,5 m), zazwyczaj po prawej stronie nagromadzi się 5 kg resztek - mówi energoterapeuta.

Po zabiegu każdy pacjent powinien odczuwać wyraźną poprawę samopoczucia, powinien wyżyć się przynajmniej połowy dotychczas odczuwanych dolegliwości. Ponad 90% wszystkich chorób ma swoje źródło w jelicie grubym. Terapia wodna okrężnicy korzystnie wpływa na zmęczenie, niestrawność, zaparcia i biegunki, gazy i wzdęcia, otyłość, bóle głowy, bóle krzyżowego-lędźwiowe, choroby stawów, alergię, nadkwasotę, wysokie i niskie ciśnienie, problemy psychiczne wynikające z zatrucia, przekrwienie śluzówki, zaburzenia jelitowe, niewyraźne widzenie czy zatrucie własnymi toksynami.

Zabieg terapii wodnej jelita grubego powinny być ograniczone od 4. miesiąca ciąży, w wypadku niewydolności nerek, ostrej anemii, martwicy, omdleń zastojowych, przepukliny brzusznej, wrzodów albo operacji jelita, chorób okrężnicy, hemoroidów i wysokiego nadciśnienia tętniczego.

Bliższe informacje pod adresem: Wędrzyna 931 lub pod nr. tel. 736 513 278 oraz 737 252 334.

Pytanie konkursowe: Co to takiego hydrocolontterapia?

Odpowiedzi należy przesłać pod adresem redakcji do 3 marca br. Wśród prawidłowych odpowiedzi zostaną rozlosowane 3 nagrody rzeczowe (zestawy dla zdrowia) ufundowane przez Miroslawa Twardka w cenie 840, 360 i 240 Kc. (man)

Artykuł sponsorowany

CO JEST PRZYCYNĄ NADWAGI DZIECI I MŁODZIEŻY?

Pediatrzy i dietolodzy biją na alarm. Co czwarte dziecko w Europie jest otyłe! W RC w ciągu ostatnich 20 lat liczba dzieci z nadwagą wzrosła trzykrotnie. Jeżeli w połowie lat 90. otyłych dzieci było 8 proc., obecnie jest ich już 15 proc. Tylko w niewielkiej części z nich otyłość jest efektem skłonności genetycznych lub zaburzeń hormonalnych. W większości przypadków głównym powodem jest zła dieta oraz brak ruchu.

A otyłość niesie z sobą duże ryzyko wystąpienia wielu chorób.

- Dzieci otyłe są bardziej narażone na płaskostopie, koślawość kolan oraz zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa i kończyn. Takie maluchy są mniej sprawne, mają osłabione więzadła i ścięgna, częściej więc dochodzi u nich do urazów. Łatwo się przegrzewają, poją i chorują. Otyłość bywa też przyczyną zaburzeń metabolicznych, zwłaszcza przemiany tłuszczów, co w efekcie może prowadzić do przedwczesnej miażdżycy, chorób sercowo-naczyniowych i nadciśnienia tętniczego. Zaburzenia te mogą również dotyczyć produkcji hormonów

płciowych i, szczególnie u chłopców, zachwiał proces dojrzewania płciowego - mówi MUDr Danuta Chwajol, pediatra ze szpitala w Orłowej.

Zapobiegać otyłości oraz z nią związanym chorobom cywilizacyjnym można przez zrezygnowanie m.in. z wysokoenergetycznych produktów typu „fast-food”. Dziecko musi się od-

przyczyną otyłości bywa też nieregularne spożywanie posiłków, jedzenie w pośpiechu, podjadanie np. podczas oglądania telewizji, rezygnacja ze śniadania i spożywanie obfitego obiadu i kolacji - radzi D. Chwajol.

Warto przypomnieć, iż 8 osób z dziesięciu, które były otyłe w dzieciństwie, cierpi na nadwagę także w wieku dorosłym. Zdaniem psychologów, z otyłością musi walczyć sam zainteresowany. Sposób jest genialnie prosty: przyjmować mniej kalorii, niż się spala. To wszystko. Dopiero wtedy będziemy się mogli zmieścić w modnych strojach i społeczeństwem w Europie.

Jak wynika ze statystyk Ministerstwa Zdrowia, na nadwagę cierpi w naszym kraju 70 proc. osób, 30 z nich potrzebuje leczenia. Nie są wyjątkami ani mężczyźni ważący powyżej 150 kg, ani kobiety, które ważą ponad 100 kg. Najgrubszy mężczyzna, który w RC leczył się z otyłości, ważył 330 kg, a najcięższa kobieta tylko o 50 kg mniej.

(wak)

Zła dieta i brak ruchu

żywiać racjonalnie. To znaczy tak, by w posiłkach nie zabrakło wszystkich elementów niezbędnych do rozwoju - minerałów i witamin. - Czyli jak najmniej słodczy, produktów mącznych i tłuszczy. Za to dużo białka, które jest podstawowym budulcem komórek i jest niezbędne do wytwarzania ciał odpornościowych. Znajdujemy je w jajkach, mięsie, chudej wędlinie, twarogu, serze, jogurtach, chudym mleku. Dzieci powinny także jeść dużo sałaty i jarzyn oraz normalne ilości owoców. Zwłaszcza grejfruty, truskawki, jabłka, porzeczki. Należy unikać winogron i bananów. Trzeba pamiętać, że

INFORMACYJNY SERIAL O WITAMINIE D - ZBYT RZADKO STOSOWANEJ, A TAK BARDZO WAŻNEJ DLA NASZEGO ZDROWIA

Niedoceniona witamina D

(Odcinek 1)

W czasie swej 50-letniej praktyki lekarskiej w zakresie pediatrii i rehabilitacji stwierdziłam, że pomimo olbrzymiego postępu w dziedzinie badania metabolizmu witaminy D, wiedza szerokiego ogółu na ten temat jest znikomą.

Można powiedzieć, że **witamina D to biała plama w naszej edukacji zdrowotnej**. Chciałabym więc ten brak wiedzy na temat działania witaminy D na organizm człowieka usunąć.

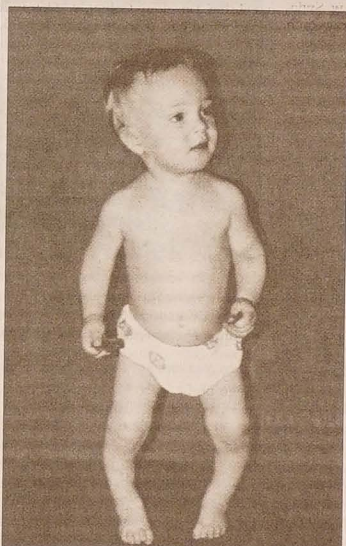
Jako pediatra poznałam początkowe fazy naszej drogi życiowej, w dziedzinie rehabilitacji zaś czasem cierpkie końce. Niejednego cierpienia można by uniknąć, gdyby uświadomienie ludzi w tym kierunku stało na wyższym poziomie.

Braki witaminy D u rosnącego organizmu powoduje **krzywicę-rachitis**. Całozyciowi jej niedobór zaś u dorosłego człowieka **osteoporoza**, czyli **rzesotwienie kości**. Komplikacje osteoporozy to złamanie kości promieniowej w bliskości nadgarstka po lekkim upadku lub też złamanie kręgow lędźwiowych przy podnoszeniu ciężkiego przedmiotu. Natomiast najgroźniejsze złamanie szyjki kości udowej może nastąpić i bez upadku, np. u starszych osób przy gwałtownym podniesieniu się z fotelu.

Niedobór witaminy D oprócz osłabienia tkanki kostnej powoduje również **osłabienie tkanki mięśniowej i tkanki łącznej**, które utrzymują system kostny w właściwym położeniu. Klinicznym tego przejawem jest **wadliwe trzymanie ciała**. Ażeby zapobiec różnym zniekształceniom kręgosłupa (skoliozy, kifoskoliozy) lub kończyn dolnych (nogi w kształcie X lub O), trzeba zająć się ich profilaktyką najpóźniej na początku wieku szkolnego.

W tym celu zapoczątkowano serię **badan profilaktycznych młodzieży** niektórych szkół podstawowych powiatu karwińskiego i frydecko-misteckiego, ukierunkowanych na objawy niedoboru witaminy D. Do rodziców dzieci, które wykazywały minimalny niedobór witaminy D, np. wadliwe trzymanie ciała, były wystosowane listy z radą, by udali się z dzieckiem do pediatry celem uzyskania recepty na witaminę D (np. krople Infadinu). Młodzież wymagająca dodatkowych badań została skierowana do **szpitala czeskoszyńskiego**, gdzie w **przychodni rehabilitacyjnej** poddana zostanie terapii witaminowej oraz rehabilitacji.

Stwierdzono, że odsetek młodzieży wymagającej suplementacji (profilaktyczne podawanie witaminy D) jest bardzo duże. 50% dzieci wykazuje zmiany świadczące o lekkim niedoborze witaminy D. Nasze testy wykazały

równocześnie **rachityczne** osłabienie mięśni brzoza oraz częste przepukliny pepkowe, a nawet rozstęp (diastazy) mięśni prostych brzoza, co później w czasie ciężkiej pracy fizycznej lub nawet przy intensywnym treningu w zakresie niektórych dyscyplin sportowych (dysk, oszczep, kula) może wywołać bóle kręgosłupa lędźwiowego, połączone z różnymi zniekształceniami tego odcinka. O możliwości rachitycznej etiologii niektórych przepuklin i rozstępów nie było dotąd w dostępnej literaturze fachowej żadnej wzmianki.

(Blizsze dane w publikacji autorki - przypisy na końcu tego odcinka).

Przypuszczam, że niektórzy rodzice będą zaskoczeni, tym bar-

dziej, że ich troska o zdrowie dziecka jest prawidłowa: urozmaicona dieta, sportowy tryb życia, wyjazdy na wczesny letniskowy i zimowy. O ile oko specjalisty rozpoznało dla laika niezauważalne zmiany w systemie kostnym lub mięśniowym, to nie powód do rozpaczki. Organizm dziecka na szczęście reaguje na dopływ witaminy D błyskawicznie, a zmiany mogą zniknąć bez śladu, o ile nie są jeszcze zbyt zaawansowane.

Przed laty zaproszono mnie do karwińskiego koła PZKO z odczytem na temat **osteoporozy**. Większość kobiet siedziała z lekko zgarbionymi plecami, jakby pochylone nad pracami ręcznymi. To nasze kochane zapracowane mamusie i babcie. Rzuciłam więc zaraz na początku pytanie: **Czy ktoś z państwa stosuje lub stosował witaminę D?** Cisza... W końcu podnosi się nieśmiało jedna ręka. Należy do eleganckiego starszego pana z prostymi plecami i zdrową karnacją. A gdzie pan pracował? W kopalni... Jestem zdumiona. **Każdą zimę wypija butelkę tranu**. Dotychczas nie miał żadnego złamania, nie narzeka też na „bóle w kościach”.

W dalszych odcinkach serialu o niedocenionej witaminie D będzie mowa o przejawach niedoboru, o historii odkrycia witaminy D i o **nowoczesnych kapsułkach z rybim tranem** bez zapachu.

Pytanie kontrolne: Komu grozi niedobór witaminy D? Odpowiedź jest bardzo prosta. Znajdziecie ją w następnym odcinku.

Literatura: Paszková H., „Rachitická diastáza břišních svalů v etiopatogenezi lumbálních vertebrapati”. *Rehabil. fyz. lék.*, 8, 2001, No. 3, p. 106-112.

Dr HELENA PASZKOWA

reakshow

FELIETON DARKA JEDZOKA

ostatnio jednym z głównych tematów medialnych jest fala agresji ze strony świata muzułmańskiego. Wszystko zaczęło się, kiedy arabskie media odkryły karykatury proroka Mohammeda w duńskiej prasie. We wszystkich krajach muzułmańskich doszło do zamieszek, ataków na ambasady, pewien milioner wyznaczył olbrzymie sumy pieniędzy za głowy autorów owch rysunków.

Konflikt jest dlatego tak niepokojący, ponieważ chodzi

o sprawę praktycznie bezprecedensową. Mowa bowiem o gwałtownym zerzeniu się dwóch światów - a w takich przypadkach nikt nie jest w stanie przewidzieć, jak sprawa potoczą się dalej. Sierają się tutaj dwie całkowicie odmienne koncepcje, systemy wartości. Dla nas oczywiście trudno zrozumieć sama formę i gwałtowność protestów - w Europie tego typu rzeczy załatwia się na drodze postępowania sądowego, ewentualnie publicznego oskarżenia. Trzeba jednak pamiętać, że jeszcze kilkadziesiąt, kilkaset lat temu także w Europie ginęli ludzie sprzeciwiający się oficjalnemu pojmowaniu religii. To jednak nie oznacza, że islam jest zacyfany. Już od czasów upadku koncepcji ewolucjonistycznej w etnologii nauka zwraca bowiem

uwagę na to, że nie możemy ustawić swojej kultury nad innymi jako wzoru do naśladowania.

Dla islamu samo ukazanie twarzy Proroka jest obrażą - o ile w drukach muzułmańskich w ogóle ukazana jest postać Mohammeda, jego twarz jest zakryta lub rozmazana. Możemy więc sobie wyobrazić, co czuje muzułmanin, kiedy ogląda Proroka przedstawionego w sposób karykaturalny.

Niestety - do niezgody doszło właśnie w najbardziej bolesnych miejscach obu cywilizacji. Dla islamu tym miejscem są uczucia religijne - dla coraz bardziej zsekularyzowanej Europy jest nim wolność słowa. Sytuacja zaczyna się zaostrzać w miarę, jak do obu rywali dochodzą kolejni współnicy. Pozostaje nam wierzyć, że tym razem człowiek nie da się porwać swej naturze i sięgnie (co niestety nie zdarzało się w dziejach zbyt często) po pokojowe rozwiązanie.

Dania nabroiła, ale już będzie grzeszna. Może turban też z czasem ostygną. Przecież ostatnią rzeczą, której potrzebujemy na początku XXI wieku, są nowe wyprawy krzyżowe.

No bo gdzie ja bym se konia załatwił?

Twarz Mohammeda

POKŁOSIE XIII ŚWIATOWEGO FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH

Po prostu Śląsk

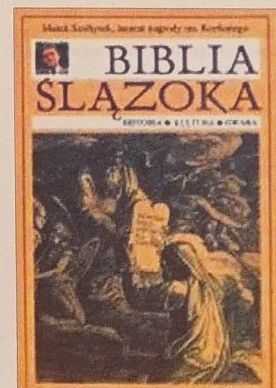
U większości Polaków zyskał przydomek czarny i mówi się o nim czarny Śląsk, choć czarny nie jest. Jest raczej zielono-niebiesko-czarny lub może tak, jak chce tradycja – błękitno-złoty, bo właśnie takie kolory ma oficjalna śląska flaga. Śląsk ma swoją historię, odmienną od tej centralnej. Do dzisiaj jego mieszkańcy dokładnie wiedzą, w którym miejscu zbiegały się granice trzech zaborów i gdzie zaczyna się Zagłębie, choć politycy przed kamerami robią do dziennikarzy „perskie oko” przypisując wszelkie podziały przeszłości.

Śląsk ma swój język mówiony i pisany – gwarę. – Wielu Polaków spoza tego regionu wytkną nam, że w »po naszymu« jest dużo naleciałości niemieckich, tak jakbyśmy nie mieli w sobie dość polskości, by polszczyznę kultywować na odpowiednim poziomie. My ponad 600 lat byliśmy pod uciskiem niemieckim. Cóż z tej perspektywy znaczy 123 lata zaborów innych polskich terenów? – pyta retorycznie Eugeniusz Moś, prezydent Świętochłowic Śląskich. I zaraz jednym tchem dodaje: – Poza tym językoznawcy potwierdzają, że w gwarze śląskiej jest mnóstwo staropolszczyzny, która na przykład nie zachowała się w polskim języku literackim. Nasza gwarę jest skarbnicą historii języka polskiego – podkreśla.

Gwara Górnego Śląska nie jest tylko językiem mówionym – silesiaca (także te po polsku i niemiecku) są pieczołowicie przechowywane w Bibliotece Śląskiej. – Jej zbiory dają świadectwo kultury „świata od Śląska”, jak to mówiono w polskiej historii – przypomina prof. Jan Malicki, stojący na czele największej w regionie księżnicy. Są tu starodruki (m.in. Wincentego Kadłubka), autografy (m.in. Józefa Lompy, Konstantego Damrota czy Norberta Bonczyka), są księgozbiory (np. Wojciecha Korfańca – osobowości, która łączyła walkę o polskość Wielkopolan i Ślązaków), są ogromne zbiory map (w tym bezcenne Księstwa Cieszyńskiego). Są też wydawnictwa współczesne, „Elementarz śląski” czy „Biblia Śląska”. Dziennik korzysta z jej zasobów 1,5 tys. osób...

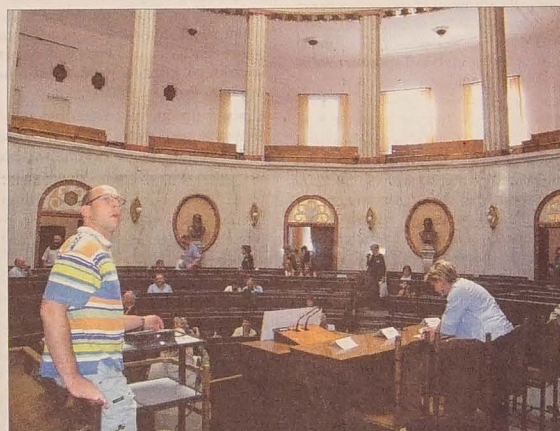
Gwara śląska z wolna rozkwita. Nie tylko za sprawą „Świętej wojny” serialu telewizyjnej publicznej o Berku (notabene realizowanym w „pokrownym” w przeciwstawianiu się germanizacji Poznaniu), nie tylko za sprawą konkursu na „Ślązaka Roku” prowadzonego w gwarze. „Po naszymu” czyli po śląsku”, którego pomysłodawczynią była redaktorka (obecnie senator) Maria Pańczyk z Radia Katowice, nie tylko za sprawą słynnego na Zaoziżu „Śląskiego śpiewania”, ale i za sprawą tzw. regionalnej ścieżki edukacyjnej, którą wdraża w życie miejscowe szkolnictwo. – Osoby władające gwarą będą miały preferencje zarobkowe – dodatkowo informował nas Piotr Uszok, prezydent Katowic.

Czy istnieje stereotyp Ślązaka? – To ludzie rzetelni, uczciwi, przywiązani

Swoją renesans przeżywa gwara śląska. Wydawać się w niej nie tylko opowiadania gwarowe. Ostatnio ukazała się „Biblia Śląska”.

ni do wiary chrześcijańskiej, patriotycznej nie raz potwierdzali daninę swojej krwi, wspomnieć tylko trzy powstania śląskie – opisuje E. Moś. – To ludzie wyraźnie odczuwający swą tożsamość – poważnie zauważają rozmówcy. Jest to tożsamość niekonfliktowa, raczej pojmowana jako poczucie własnej godności. – Kaszubom było łatwiej wypłynąć na powierzchnię zbiorowej świadomości Polaków, są bardziej poważani – uważa E. Moś. – Ślązaków traktuje się w centrum jako element niepewny – zauważa, po czym przytacza metaforę Józefa Piłsudskiego, który Polskę przyrównał do obwarzanka – po obrzeżach wartościowego, w środku pustego. – Kresy, Śląsk, Wielkopolska to rubieże, na których Polacy musieli konfrontować się z obcym żywiołem. Toteż zachowali niespotykane gdzie indziej, swojskie

Budynek Parlamentu Śląskiego i Urzędu Wojewódzkiego 5 maja 1929 roku osobiste przekazał do użytku Ślązakom prezydent RP Ignacy Mościcki. W sali posiedzeń plenarnych jest 80 miejsc dla posłów, 30 dla przedstawicieli urzędu, 30 dla prasy i galeria dla publiczności na 120 osób. Sejm zdołał popiersia najznamienitszych Ślązaków.

tradycje. Centrum tego za bardzo nie rozumie... – dodaje.

W konsekwencji nie raz zdarzały się „nieporozumienia”. Jak drżazga w świadomości starych Ślązaków tkwią międzywojenne – polonizacyjne – rządy wojewody Michała Grażyńskiego, czy powojenne „ujednolicenie” mieszkańców.

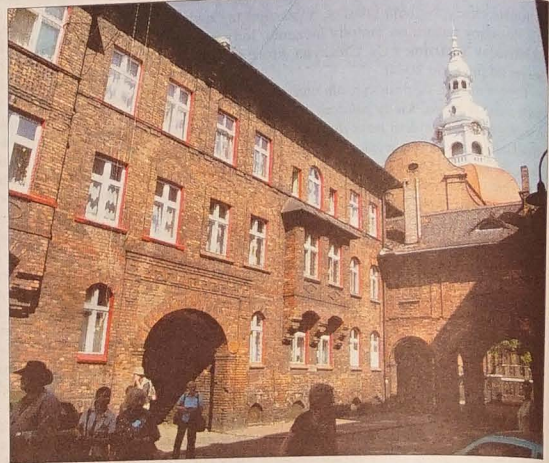
– Moja mama jest rodowitą Ślązatką – mówi Zdzisław Kantor, historyk i pisarz, mieszkaniec Bierunia. – Nadano jej imię Heidemarie. Po wojnie urzędnik stanu cywilnego sporządzając dowód osobisty nie za bardzo chyba wiedział, co z tym imieniem zrobić. Został więc w niezmiennionej formie, choć wielu Ślązakom spolszczono ich wywodzące się z rodowej tradycji imiona. Mam dwa źródła tożsamości. To ojcowskie, galicyjskie (małopolskie), które dla mojego stryja Tadeusza Kantora stało się materią twórczą. Z niej wszak utkał grany i podziwiany na świecie spektakl „Wielopole, Wielopole” oraz to matczyne – śląskie, i w związku z tym nie odczuwam żadnego konfliktu. Konfliktów nie ma w ludziach. Tworzą je politycy, by doraźnie wygrać swoje rące, takie, czy inne – dodaje Z. Kantor.

Stąd zamieszanie wokół narodowości śląskiej, którą w spisie powszechnym w 2002 roku uznało za własną 173, 2 tys. obywateli polskich. Łamane sobie głów przez prawników pol-

skich i europejskich, co zrobić z wnioskami o rejestrację Związku Ludności Narodowości Śląskiej, skoro narodu śląskiego nie ma. W 2004 roku pozew przeciwko Polsce Związku z powodu odmowy rejestracji nie zyskał poparcia Trybunału w Strasburgu. Wytknięto wnioskodawcom, że zachodzi podejrzenie, iż powołanie ZLNŚ ma charakter polityczny i wiąże się z próbą skorzystania z preferencji wyborczych (zwolnienie z 5-proc. progą wyborczego w Sejmie). Związek wykreślił wobec tego polityczne zapisy i jako stowarzyszenie osób próbuje swego szczęścia dalej. W końcu zarządzenie spisu powszechnego z 2002 roku miało charakter ustawy, która dopuszczała „śląską identyfikację”.

O tym, czym jest narodowość, można snuć niekończące się dyskusje, choć w istocie chodzi nie o kategorię obiektywną, ale subiektywną i psychologiczną – kto kim się czuje. Przecież Murzynka z Australii po polskich dziadkach ze Lwowa, też może być Polką, i w dodatku kresowianką, o ile tak to czuje, nieprawdaż? Nie ma obiektywnej możliwości sprawdzenia tego faktu.

Na pytanie o śląskości nie jest łatwo odpowiedzieć. To z pewnością

Zdaniem Kazimierza Kutza, Nikiszowiec (na zdjęciu) to najbardziej charakterystyczne miejsce dla Śląska. Kręcił tu takie filmy, jak „Sól ziemi czarnej” czy „Paciorki jednego różańca”. Nad centrum Nikiszowca góruje kościół św. Anny. Na osiedlu zaprojektowano obiekty użyteczności publicznej, zapewniające dzielnicę samowystarczalności: piekarnię, sklepy, dwie szkoły z domem nauczyciela, szpital, restaurację, aptekę, łaźnię, pralnię i maglownię oraz place zabaw i kąpielisko.

z rodzinami. Msze w kościołach były po polsku i niemiecku.

– W 1946 roku przyjechał samochód z radzieckimi żołnierzami. Bierzcie najpotrzebniejsze rzeczy i zabierajcie się do Niemiec!, krzyczyli – relacjonuje swoją powojenną rozmowę z jednym z wysiedlonych mieszkańców pszczyńskiej posiadłości Hochbergów Zdzisław Kantor. – Dopiero wtedy zdałem sobie sprawę, że jestem Niemcem. Mój ojciec skończył szkoły techniczne i mówił po niemiecku, ale przyjacieli i tych od skata i tych od serca miał gadających po naszymu i po polsku... Był szefem mechaników w browarze tyskim. Mama uczyła nas pacierza po polsku. Miałem dziewczynę Polki. Jak jeździłymiś do szkoły, to browar podstawił furę i wsiadło się razem, Polak, Niemiec – ważne było żeby z browaru! Była kopalnia, był browar i była elektrownia. W szkole biłiśmy się z tymi z werka (elektrowni). Jak byliśmy sami, to ci z werku i kopalni nas lali... I ten szok w momencie, gdy ktoś zaczął mi się wynosić, gdy ktoś zdecydował, że jestem Niemcem – pan Zdzisław kończy opowieść o przypadkowym spotkaniu z człowiekiem, którego duch pozostał w Pszczynie, a ciało wysiedlono zgodnie z ówczesną polityką europejską.

Rozterki ducha do tej pory są udziałem Ślązaków, zwłaszcza tych, którzy zwabieni myślą wygodniejszego, dostatniejszego życia odnajdowali w latach 80. XX wieku niemieckie kożenie i wyjeżdżali do „Heimatu”.

– Ślązacy po przyjeździe do Badenii-Winterbergii, Bawarii, na tereny byłego RFN spozstrzegali swoją odrębność. Przeżywali tragedie wewnętrzne – twierdzi Agata Lewandowska z Berlina. – Mężczyznom łatwiej się dostosować do niemieckiej mentalności, lecz kobietom bardzo trudno – brakuje im śląskiego stylu życia. Stąd tak wielka liczba powrotów. Cóż, Ślązakiem można być tylko na Śląsku... Co znaczy legenda życia Karola Miarki, Pawła Stalmacha, Józefa Lompy czy Juliusza Ligonia w zgiełku sali i szczęk kuli, „Oktoberfestu”?

Śląsk ma swój Panteon, na którym zasiadają także Wojciech Korfańcy, Józef Londzin, całe rody – jak ten Mi-chejdzów, i osobowości współczesne – „Wielki Jorg” – Jerzy Zientek i Kazimierz Kutz, który wali prawdę prosto z mostu, nie zasłaniając przy tym ust serwetką.

Najtęższe głowy wykute w brązie przez wielkopolskiego rzeźbiarza Marcina Rożka do tej pory patronują sali Sejmu Śląskiego, jedynej i nieopowtarzalnej w ustroju Polski niepodległej instytucji autonomicznej, która trwała do ogłoszenia konstytucji Krajowej Rady Narodowej 6 maja 1945 roku znoszącej statut ograniczony województwa śląskiego. O auto-

nmii zdecydowano na fali odzyskania niepodległości w konstytucji 15 lipca 1920 roku. Na jej mocy Sejm Śląski był odrębnym organem ustawodawczym, nad wykonywaniem jego poleceń czuwała Śląska Rada Wojewódzka a płacił Skarb Śląski. Autonomia śląska była wewnętrzną sprawą państwa polskiego. Ustawy Sejmu były podpisywane przez marszałka, przesylane wojewodzie, który je ogłaszał i zaczynały wchodzić w życie po 2 tygodniach od opublikowania w „Dzienniku Ustaw Śląskich”. Oczywiście, w rękach prezydenta RP (na wniosek Rady Ministrów) było mianowanie śląskiego wojewody i jego zastępcy. Sejm decydował m.in. w takich sprawach, jak język urzędowy, organizacja sił porządkowych, szkolnictwo, kwestie wyznaniowe, rolnictwo, hodowla, leśnictwo, budowa dróg, dysponowanie majątkiem województwa czy polityką podatkową. W sprawach polityki zagranicznej, wojskowej, spraw wewnętrznych oraz tych spraw, które były regulowane ustawami RP, Sejm Śląski nie miał prawa głosu.

Dla parlamentu i urzędu wojewódzkiego właśnie powstał gmach Sejmu Śląskiego (na którym zresztą wznowiano wnętrze sejmu RP). Gmach ten miał być pomnikiem odzyskanej niepodległości i holdem dla walczących o nią pokoleń Górnoszlązków. Temu celowi miało też służyć powołanie Archiwum Śląskie czy Muzeum Śląskie, którego zadaniem było także przedstawienie historii walki o polskość tego regionu (m.in. zgromadzenie dokumentacji zaołniaskiej). Akurat, gdy te specjalnie budowane kosztowały 6,5 mln złotych placówek ożeniło – wybuchła II wojna światowa. Niemcy wysadzili nowy budynek w powietrze. Dziś strona polska domaga się odszkodowania. Zniszczenie bowiem nie było wojenne. A na Śląsku umie się liczyć...

Województwo Śląskie stanowi 12 proc. powierzchni Polski. Mieszka w nim 12 proc. populacji kraju, czyli 4 mln ludzi. W Katowicach żyje 350 tys. mieszkańców. Województwo słynie z produkcji aut (80 proc. produkują jowej), piwa (33 proc.) i węgla (90 proc.). Szeroką falą napływają na Śląsk inwestycje zagraniczne z USA, Niemiec, Holandii, Francji i Anglii. Są tu porty – lotniczy w Katowicach, śródlądowy w Chorzowie i suchy w Sławkowie. Są uczelnie i czele z Uniwersytetem Śląskim i największy stadion w Chorzwie – Stadion Śląski, jest Zespół Piastów i „Śląsk”...

Ślązakom jest wiadome co to „śląskości” znaczy. Dlatego otaczają swoją tożsamość, historię i aktywną pracują na rzecz przyszłości swojego regionu.

Zaolziak »u Wericha«

Dokończenie ze str. 1

Twój rocznik na DAMU należał do silnych. Studlowałeś przecież razem z Ivaną Chýlková, Evą Holubová, Vilną Cibulková czy Karlem Rodenem... Zaczynał też z Tobą Janusz Kilmsza, który później przeszedł na reżyserię. Niżej studiowali aktorstwo Janka Špaňūr i Renia Worek-Drössler, dramaturgie zaś Kazimierz Grochol...

Tak, nasz rocznik był faktycznie silny. Nasz „klasowy”, znany aktor Jan Přeucil, mówił zawsze, że jest to rocznik osobowości. I miał rację, bo wszyscy gramy w teatrach, a niektórzy są gwiazdami filmu. Nie tylko czeskiego – Karel Roden grywa przecież czasami nawet w filmach kręconych w Hollywood. Janusz Klimsza z kolei jest znanym reżyserem w teatrach zarówno czeskich, jak i polskich. Jeśli zaś chodzi o Renię Worek-Drössler, śpiewa obecnie w wielu musicalach, a miałem okazję zagrać z nią w dwóch sztukach w praskim teatrze „Gong”. Nie mam natomiast pojęcia o tym, co się dzieje z Janką Špaňūr, z którą ongiś grywałem w Teatrzeju ZG. Pamiętam tylko, że grała w swoim czasie główną rolę w świętym czeskim filmie „Vracenky” reżysera Jana Schmidta.

Po studiach – w odróżnieniu od Janusza Kilmszy, który powrócił do Sceny Polskiej – postanowiłeś pozostać w Czechach. Jak toczyły się Twoje losy?

Pod koniec czwartego roku trzeba było decydować o swoich dalszych losach. Z kilku propozycji wybrałem teatr w Pardubicach, gdzie grałem dwa sezony. Potem otrzymałem propozycję z Kladna, z której od razu skorzystałem. Tam byłem przez pięć sezonów i miałem okazję zagrać kilka pięknych ról. Był to m.in. „Loupežník” Karla Čapka, role Fernanda de Champlàtreuxa w „Mamzel Nitouche” czy Čuřila w sławnym przedstawieniu „Škola zklad žvota”.

W Kladnie przeżyłem też aksamitną rewolucję. To było ciekawe. W poniedziałek mówili nam: „Idźcie sobie agitować do Prahi!”. W kilka dni wolali już: „Niech żyją aktoży!”...

Ale potem przyszła oferta z teatru ABC...

Czyli z teatru, w którego budynku przed wojną mieściło się sławne „Osvobozené divadlo”. Zresztą również po wojnie z tym teatrem związany był Jan Wericha.

Oczywiście, dlatego nie wahałem się ani przez chwilę. To teatru Wericha, Voskova i innych sławnych osobowości czeskiego teatru. Pamiętam, że kiedy przyszedłem do ABC w 1992 r., w teatrze malowano. Podczas prac ktoś odsunął jedną ze starych szaf i ze zdumieniem odkryliśmy dawno nie otwierane drzwi. Za nimi, w małym pomieszczeniu, było sporo kurki, ale była też walizka, a w niej małe archiwum Jana Wericha. Były też na szkle malowane reklamy „Osvobozeného divadla”, które wyświetlano w kinach, płyty z piosenkami, a także kilka zeszytów z zapisami o konkretnych przedstawieniach. Można w nich było przeczytać, ilu było widzów, czy był obecny cenzor... Ciekawa sprawa. Urządaliśmy z tego wystawę, a niektóre przedmioty nadal można oglądać w gablotach w teatrze.

A jeśli chodzi o mnie, to rozpocząłem już w ABC 14. sezon. I jestem z tej pracy zadowolony.

Jesteś jednak nie tylko aktorem teatru ABC. Wprawdzie nie widać Cię w filmie lub telewizji, ale Twój głos można usłyszeć w reklamie lub filmach zagranicznych. Jesteś intensywnie eksploatowanym aktorem dubbingowym...

Gaże w teatrach nie są wysokie i na życie trzeba zarobić gdzie indziej. Jedną z możliwości to właśnie dubbing. Trudna dyscyplina, bo wymaga wielkiego skupienia i dobrego wzroku. Siedzimy w ciemnych studiach, na uszach słuchawki, przed sobą tekst, a dwa metry przed sobą ekran telewizyjny... Tu mogę zdradzić, że „na próbie” robilem dla ktoś z polskich telewizji dubbing w jednym z odcinków czeskiego serialu „Rodinná pouta”...

Inna możliwość to reklamówki – obrazowe (miałem takie dwie) lub głosowe. Tych druhob było więcej, nawet w języku polskim. Najciekawsza reklama zaś była na jakiś telewizor z ekranem plazmowym. Ja siedziałem w Barrandowie w studiu, a film kręcono w holenderskiej Antwerpii. A to wszystko było możliwe dzięki połączeniu poprzez urządzenie ISDN.

Ponadto przez jeden rok prowadziłem w TVC program o orkiestrach dętych. To było też wielkie doświadczenie i sporo spotkań z interesującymi ludźmi. Co ciekawe, niektóre z kapel, które mogłem dzięki temu poznać, mają swoje fancluby nie u nas, lecz w Niemczech czy Austrii. Niektóre też mogły się pochwalić tytułami Mistrz Świata w Muzyce Dętej. Takie mistrzostwa odbywają się co cztery lata, niczym igrzyska olimpijskie, i są w świecie bardzo popularne i cenione. W pobudniowych Czechach natomiast jest impreza pod nazwą... „Dechnoparty, gdzie grają orkiestry dęte, a ludzie tańczą, jedzą, piją i hulki palą...”

Czy zdradzisz naszym Czytelnikom swoje plany? A może zobaczymy Cię kiedy na Zaoziak?

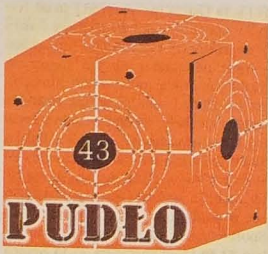
Konkretnych planów w tej chwili nie mam. Są tylko życzenia, żeby człowiek był zdrowy, a wtedy reszta chyba sama przyjdzie.

Warto zatem już wreszcie powiedzieć, z jaką ofertą zwróciłeś się do naszej gazety...

Oczywiście. Otóż kiedy raz siedziałem w naszym klubie teatralnym z Václavem Postráneckim i rozmawiałem z nim o teatrze, o dubbingu i polskich aktorach (mówi, że świetnie zna Jerzego Stuħra), pomyślałem sobie, że takie sprawy mogłyby zainteresować Zaoziaków. W Teatrze ABC jest sporo takich osobowości czeskiego teatru, z którymi postanowiłem przeprowadzić serię małych wywiadów. I te powinny się zacząć pojawiać na łamach „Głosu Ludu”. Otwarzy jednak tę serię nie wywiad, ale artykuł – wspomnienie o niezjącej już wielkiej aktorce Stelli Zázvorkovej. Więcej na razie nie zdradzę.

A Czytelnikom „Głosu Ludu” życzę wszystkiego dobrego, pogodnej wiosny, pięknego lata, kolorowej jesieni i puszystej zimy. I „do napisania”!

Rozmawiał: JACEK SIKORA

WARTO OBEJRZEĆ:

»Madagaskar«

Wyglinał śmiało ciało pędząc na „Madagaskar”, najzabawniejszą komedie roku z wytwórni, w której powstał „Shrek”. Animowana opowieść o losach czterech zwierząt: lwa Alexa, zebry Martiego, żyrafy Melmana i hipopotamicy Glorii. Spędziły one całe swoje życie w Zoo w Nowym Yorku. Pewnego dnia zostają wysłane do Afryki, gdzie mają zostać wypuszczone na wolność. Niestety, statek którym płyną rozbija się, a zwierzęta lądują na egzotycznej wyspie Madagaskar. Są wolne... ale od razu zawsze przyzwyczajone do opieki nad nimi, nie mają pojęcia co robić! W końcu wszystko jest cacy i wszyscy są zadowoleni z nowego mieszkania. Niezależni to, o czym każdy z nich marzył przez całe życie... Zapraszam wszystkich bardzo serdecznie do kina. Zapewniam, że warto obejrzeć :) **eb**

»Handlówka« na kursie

W dniach 13-17. 2. uczniowie drugiego klasa czeskojęzycznej „handlówki” wyruszyli na Baginie, by poszaleć na nartach lub snowboardach. Pogoda była wspaniała, więc ten tydzień na kursie narciarskim był naprawdę udany.

Z początku wprawdzie wszystkich zniechęcała droga na piechotę do schroniska, wkrótce jednak zapomnieliśmy o wysiłku i zaczęliśmy się przejmować zupełnie innymi sprawami czyli tym, gdzie, kto i z kim będzie nocował. Istne szaleństwo! W końcu jednak udało nam się szczęśliwie zakwaterować i mogliśmy wyruszyć na pokryty grubą warstwą świeżo spadniętego śniegu stok.

No i zaczęło się „białe szaleństwo”... Było kilku takich, którzy stali na nartach po raz pierwszy, ale wszyscy wspieraliśmy ich psychicznie. Od razu zatem postanowili podjąć wysiłek i nauczyć się przynajmniej o nieco jazdy a nartach bądź snowboardzie.

Ale wiadomo, kurs narciarski to nie tylko godziny spędzane na stoku. Trzeba pomyśleć także o pro-

gramie na wieczór. I tu nie zabrakło nam pomysłów. Niektórzy proponowali sprzedać drugie zimowe wieczory przy grach planszowych, w końcu jednak zwyciężył pomysł, by otworzyć butelkę. I tak się też stało, i za ten tydzień z pewnością zlikwidowaliśmy sporo butelek... coca-coli.

Ale powróćmy do wieczornego programu. Swoją program przygotowaliśmy na poszczególne wieczory poszczególnej klasy. Pomysły były różne, ale zawsze była frajda i zabawa na sto dwa. Dobrze bawili się także profesorowie. Ale cóż, każda, nawet najlepsza zabawa kiedyś się kończy. O godz. 22.00 musieliśmy iść do łóżka. A pobudka o 7.45 i znów na stok.

Po każdym wysiłku człowiek zgłodnieje, ale jedzenia było pod dostatkiem, i to bardzo smacznego. A personel schroniska też był wspaniały, nie można było zatem narzekać.

Czyli – był to cudowny tydzień w górach. Szkoda tylko, że teraz znów trzeba zasiąść w ławie szkolnej nad podręcznikiem, a o górach można tylko marzyć... **eb**

Ekspres Brno

Reguły są proste i w gruncie rzeczy tylko dwie – wchodzisz z pustym indeksem, wychodzisz z oceną (od A do F) w nim. W środku natomiast może wydarzyć się absolutnie wszystko. A determinantów istnieje bez liku. Rozpocząć można od osobowości egzaminującego, jego aktualnego nastroju, stanu zdrowia psychicznego i fizycznego, poprzez numer wylosowanego pytania, a na warunkach klimatycznych, astronomicznych i własnej urodzie kończąc. Występowanie tak wielu czynników, na które nie można mimo najlepszych chęci wywrzeć wpływu, pozostawia studenta po prostu na pastwę losu. Wiadomości, owszem, są ważne, wcale jednak nie najważniejsze, a ocena końcowa nie rzadko odnosi się nie do nich, a do „czynników wyższych”. Tak więc oplaca się jedno – nie dziwić się i robić swoje jak najlepiej. W końcu co można robić innego, kiedy czekając w gabinecie na profesora nagle z trzaskiem rozlatują się drzwi od szafy i z niej wyskakuje profesor?!

W murach szkoły krążą najdziwniejsze historie o tym, co wszystko może zdarzyć się podczas egzaminu. Czasem dowcipne, czasem wulgarne. Przekazywane w generacji na generację studentów, którzy wpięć nie dowierzają, jednak uwierzą podczas swojej pierwszej sesji. W trakcie naszej sesji zniszczone zostały indeksy, co było posunięciem bardzo słusznym. Odpady historie, kiedy profesor mówił: *„Dziś poszło panu wysmienicie, a spoglądając do indeksu: zostańmy jednak nadal przy trójceczku. W komputerowym systemie informacyjnym egzaminatorzy nie mają prawa dostępu do ocen z innych przedmiotów. Jednak nadal istnieje możliwość obniżenia egzaminu z przyczyn błahych. Po pół godzinie wychodzi rozczarowana dziewczyna z gabinetu, następną po półtorę godzinę wprost z płaczem: *Takie pytania stawia, że nie ma szans... Wchodzi się umiarkowanie, ale wystrępowany, a tu profesor się uśmiecha: *Przeżyj, stado, nie ma przyczyn do żartów. Wie pan, dziesięć procent nie mają do tego przedmiotu odpowiedniego stosunku. A panu jak się przedmiot podoba? Podoba? Co najbardziej pana zainteresowało? Tak? I chłopak po chwili wychodzi z jedynek w kieszeni. Tak samo zdarzają się przypadki odwrotne, kiedy profesor widząc miast spodni od marynarki krótką spódniczkę od razu nastawia się pozytywnie. Hasło nie dziwić się niczemu i robić swoje, warto mieć w pamięci i naprawdę nie dać się zaskoczyć, kiedy pani profesor zapali sobie papierosa, pan profesor oznajmi, iż głód mu począł dokuczać i żąda, byście towarzyszyli mu w drodze do sklepu, przy czym po drodze stawia wam pytania lub kiedy egzaminator podczas waszej odpowiedzi czyta książkę i po wypowiedzeniu ostatniego zdania podniesie głosem: *Jakie pytanie sobie pani wylosowała? Tak? Proszę bardzo. I ponownie pogryzą się w lekturze. Gdy profesorowi nie dopisze humor, to postawi takie pytanie, które czasami z danym tematem nawet nie ma nic wspólnego, i naprawdę nie ma szans, bo pan profesor dziś założył, że połowę „wyleje”. Czas od czasu zdarzają się jednak historie kończące się bardziej pozytywnie. Wyszedł student z gabinetu „Krwawej Marty”, koledyż oczywiście od razu dociekali, jak mu poszło. Pokazał im więc indeks z oceną E: *To ci szczęście dopisało, chłopie! Pani profesor jednak dosłyszała wypowiedzi: *„Szczęście?! Porwała indeks, przepisała ocenę na A i oddała z powrotem skłócając obecnych: *TO dopiero nazywa się szczęciem!*******

Podsumowując doświadczenia swoje i swoich kolegów – warto uczyć się, żeby dla siebie umieć, a tym, jak i na podstawie czego nasze wiadomości „sorzy” oceną, w większości wypadków nie warto się przejmować. Liczy się to, że się zdalo. **hela**

Ekspres Katowice

Sesja. Ta sama, która na początku semestru wydawała się tak odległa jak niegdys matura, zjawiała się znowu i po prostu była. Nie obchodziło ją, czy cokolwiek umiemy, czy udało nam się zebrać wszystkie notatki, artykuły, materiały, czy zdążyliśmy się doczytać tego, czego nie zdążyliśmy do tej pory. „Studencie, masz trzy tygodnie na zdanie egzaminów” – sesja była bezkompromisowa.

Cóż, nie pozostało nam nic innego jak solidnie zabrać się do nauki, zaliczyć kilka nieprzespanych nocy nad podręcznikami i wkuć ile się da. Bo studenci na uniwersytecie uczą się zasadniczo podczas sesji. Ostatnio nawet pojawił się dowcip, który doskonale ilustruje tę sytuację (i dodaje nadziei tym wszystkim beznadziejnym nieukom :-).

Dwa miesiące przed sesją Pan Bóg zesłał na ziemię świętego Piotra, aby sprawdził, jak się uczą studenci. Po powrocie Piotr zdał relację: „Na uniwersytecie zakuwają aż miło, ale politechnika i uniwersytet imprezują”. Miesiąc później Piotr wrócił z powtórnej misji: „Na uniwersytecie zakuwają pełną parą, politechnika robi pierwsze przymiarki do nauki a uniwersytet wciąż imprezuje”. Kolejne sprawozdanie przyszło tydzień przed sesją: „Na uniwersytecie kują tak, że już nie wiedzą jak się nazywają, także na politechnice panuje atmosfera nauki. Uniwersytet bez zmian – imprezuje.” 24 godziny przed egzaminami Piotr wrócił z ostatniej ziemskiej misji. „Co z medycyną?” – pyta Pan Bóg. „Temperatura kucia przekroczyła tam stan alarmowy.” „Jak politechnika?” „Kują bez wyjątku.” „A na uniwersytecie?” „Modlą się.” – odpowiedział święty Piotr. „Tym pomożemy!”

Nie wiem, czy to była rzeczywista pomoc z samej góry, w każdym razie nie było tak źle, jak się spodziewaliśmy. Choć prognozy były raczej niewesołe, starsi koledy nie szkodzili nam przestrogi i „dobrych” rad, w końcu po sesji pozostało tylko kilka miłych wspomnień i indeks zapełniony ocenami.

I tak na przykład filozofia. Na wykładach kompletnie nikt nie mógł się polapać o co pani doktor chodzi, bo jak tu cokolwiek rozumieć, skoro podstawowym słownictwem na wykładzie były wyrazy immanentny, transcendentny i transcendentalny? A kiedy pani doktor po raz kolejny użyła sformułowania „emergencyjny ewolucyjny denifikacyjny”, nasza rozpacza sięgnęła zenitu. Postanowiliśmy zapytać pani doktor, z którą mieliśmy ćwiczenia, co to takiego jest ten emergencyjny cośtam. Ona jednak beznadziejnie odesłała nas do Googla. Kiedy zaś poinformowaliśmy ją, że w internecie to emergencyjny cudo funkcjonuje jedynie jako ulubione powiedzonko pani doktor S. na stronach studentów US, stwierdziła, że teraz już rozumie, dlaczego pani doktor S. prowadzi wykłady, a ona tylko ćwiczenia. Takim to sposobem nikt z nas do tej pory nie wie, co to takiego jest ten emergencyjny ewolucyjny, ale egzamin, jak widać, i bez tak fundamentalnej wiedzy zdać można.

Zdać i pożegnać sesję na kolejne trzy miesiące, w czasie których, jak to studenci uniwersytetu, będziemy starać się nie myśleć o tym, co nas czeka w czerwcu. A tym, którym nie udało się zdać wszystkiego w terminie i są w trakcie sesji zaprawkowej, życzę szybkiego i pomyślnego jej zakończenia. **hala**

telewizja

SOBOTA 25 LUTEGO

■ TVP 1

6.00 Natura 2000 6.20 Smaki polskie 6.30 Białoruś, Białoruś... 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.05 Rok w ogrodzie 7.25 Dzień dobry w sobotę 7.50 Był taki dzień 25 lutego 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (pr. muz.) 8.25 Cybermysz 8.55 Ziarno (dla dzieci) 9.20 5-10-15 (dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.20 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Czarna owca 11.30 Parapet (mag.) 11.45 ZIO Turyn 2006 - Studio 12.00 Biathlon 13.10 Był taki dzień 25 lutego 13.15 Wiadomości 13.30 Wampir (teatr) 14.55 Kochamy polskie komedie 15.25 Miłość na antypodach (film USA) 16.15 Od przedszkola do Opola 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Sąsiedzi (s.) 17.40 ZIO Turyn 2006 Studio 17.45 ZIO 2006 - Bobsleje, narciarstwo alpejskie 18.15 Mistrzostwa Polski w Zakopanem 19.00 ZIO Turyn 2006 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Pociąg z forsą (film USA) 22.10 Zyczenie śmierci (s.) (film USA) 23.45 ZIO Turyn 2006 - Podsumowanie wydarzeń dnia 0.20 Około północy (pr. muz.) 0.40 Czas Greenwich (film ang.) 2.35 Był taki dzień 25 lutego.

■ TVP 2

6.20 Echa tygodnia 6.50 Spróbujmy razem 7.15 Smak Europy 7.25 Zima w Wiklinowej Zatoce (s. anim.) 7.40 Złotopolscy (s.) 8.10 M jak miłość (s.) 9.00 Rodziny grubasów (s.) 9.25 Anna Dymna - spotkajmy się 9.55 ZIO Turyn 2006 - Biathlon 15 km mężczyzn 11.10 Camerata (pr. muz.) 11.40 Kręciła 12.00 Lista przebojów 30 ton 12.35 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.20 Świątynia wojna (s.) 13.50 Familiada (quiz) 14.20 Złotopolscy (s.) 14.55 ZIO Turyn 2006 - Narciarstwo alpejskie - slalom mężczyzn, lyżwiarstwo szybkie - 5 km kobiet 17.25 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.50 Sprawdź, jakie masz parę - Kredyt 18.50 Podsumowanie XIV Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy 19.20 ZIO Turyn 2006 - Hokej na lodzie mecz mężczyzn o 3. miejsce, bobsleje mężczyzn, short track 21.55 Słowo na niedzielę 22.40 Druga natura (film USA) 0.15 Żywa tarcza (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wąpię, szukam 7.00 X wagon (mag.) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Narciarski weekend 8.00 Z życia kościoła 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Świat - magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 X wagon (mag.) 12.15 Euroinfo 12.45 Rozmówki wschodniograniczne 13.10 Rzeki Warta pieniądze 13.45 Muzyka łacny pokolenia - Lista przebojów 14.35 Bracia i siostry (film dok.) 15.45 W blasku złota (sport) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.48 Grałyśmy muzyczny pojedynek 17.45 Regiony kultury 18.30 Transmisje sportowe 22.05 Sobotni magazyn sportowy 22.50 Kurier olimpijski 23.05 Mecenas Darrow (film USA) 0.50 Tygodnik Trójki.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 2000 8.00 Sonic X (s.) 8.30 Hugo Familyj 8.05 9.00 Euroko ja to wiem 10.00 Bravo (mag.) 10.30 Duracell: Eksplozja (pr. nauk.) 11.00 As (s.) 12.00 Samo życie (s.) 14.15 Dom nie do poznania (mag.) 15.15 Pensjonat pod Różą (s.) 16.15 Słoneczny patrol (s.) 17.15 Kuba Wojewódzki 18.15 Bal „Sukcesu” 18.50 Wydarzenia 19.30 Grasz, czy nie grasz 20.50 Terrorista (film USA) 22.45 Duchy Marsa (film USA) 1.00 Gala Boku Zawodowego w Wołowie 3.00 Dziewczyny w bikini (quiz) 4.00 Love TV 5.00 BoomBox.

■ TVC 1

6.15 Śpiewanki 6.20 Szamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Jaskiniowcy (s.) 7.20 Film o filmie Wallace i Gromit 7.30 Niefortunna czarownica (s.) 7.55 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.15 Rolli i leśny duch (film) 9.45 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.10 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.25 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.20 Dramaty w przyrodzie (s. dok.) 11.50 Niewiedza nie usprawiedliwia (pr. cykl) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Zielone

palce (film br.) 14.25 Film o filmie Walk the Line 14.45 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.15 Oczarowanie (s.) 16.10 Co jest najważniejsze (film USA) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Antologia czeskiego humoru 18.50 Informacje o programach TVC 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Czeski Lew 2005 (transmisja) 22.00 Wiadomości, sport 22.15 Edukacja dziewczyn w Czechach (film czes.) 0.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.15 Przyjaciele (s.) 0.40 Córka konsula (film fr-pol.) 2.20 Spytajcie moje dzieci (film USA) 3.50 Bananowe rybki.

■ TVC 2

Czas rozpoczęcia transmisji olimpijskich dyscyplin sportowych są orientacyjne. 9.15 ZIO Turyn 2006 - 15 dzień 9.30 Studio Turyn - góry 9.40 Historia igrzysk 9.50 Program igrzysk 9.55 Biathlon (15 km M) 11.00 Najciekawsze zdarzenia igrzysk 11.50 Program igrzysk 11.55 Biathlon (12,5 km K) 13.00 Lyżwiarstwo figurowe (gala) 14.00 Najciekawsze zdarzenia igrzysk 14.55 Narciarstwo alpejskie (slalom M) 16.10 Program igrzysk 16.15 Studio Turyn - góry 16.30 Lyżwiarstwo szybkie (5 km K) 17.20 Program igrzysk 17.25 Lyżwiarstwo szybkie (5 km K) 18.10 Bobsleje 18.25 Narciarstwo alpejskie (slalom M) 19.30 Short track 20.00 Bobsleje 20.20 Hokej (o 3. miejsce). W przerwach Short track 23.25 Najciekawsze zdarzenia igrzysk.

■ NOVA

6.20 Ferda (s.) 6.50 Liga Szpaków (s. anim.) 7.15 Scooby-Doo na tropie (s. anim.) 7.45 Niesamowite przygody rodziny Smolików (s.) 8.10 Nowa podróżomania (mag.) 8.55 ESO (lista przeb.) 10.05 Dziką kartą (s.) 11.00 Dynastia Nowaków (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Najlepszy człowiek (film czes.) 14.15 AC Sparta Praha - FC Brno (piłka nożna) 16.30 Mr. Bean 17.00 Gliniarz z dzungli (s.) 17.55 Mrówki przynoszą śmierć (film czes.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Politické herešeni” (pr. roz.) 21.15 Anna i król (film USA) 0.00 Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) 0.50 Śnieżka dla dorosłych (film USA) 3.00 Dzwonienie do TV Nova.

■ PRIMA

7.00 Flipper i Lopaka (s. anim.) 7.30 Nowy świat skrzydła (s. anim.) 8.00 Obrońcy afrykańskiej przyrody (s. dok.) 8.35 Salon samochodowy 9.20 Schimanski: Pragnienie (film niem.) 11.00 t-music (pr. muz.) 12.10 Nie do wiary (s.) 13.15 Mali bohaterowie (film USA) 15.05 Kobiety (film fr.) 17.05 Paniąka znad rzeki (film czes.) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Party z kucharzem (mag. kul.) 19.50 „VyVoleni” II (reality show) 21.30 Szósty zmysł (film USA) 23.35 Cukierniczek (film USA) 1.20 Prawo i bezprawie (s.) 2.05 Szybka wygrana 3.20 Śmierć człowieka skorumpowanego (film fr.).

NIEDZIELA 26 LUTEGO

■ TVP 1

6.05 Techniki łowieckie niedźwiedzi polarnych (film ang.) 6.30 Tak miało być (s.) 6.55 Był taki dzień 26 lutego 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Weterynarz Fred (s.) 8.10 Domisie (s.) 8.35 Moja farma Franco w Argentynie 8.55 Mali mistrzowie - Anton, as sambo 9.10 Teleranek 9.40 Talent za talent - Grażyna Wolszczak 10.05 Królestwo Maciusia (dla dzieci) 10.35 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.50 Był taki dzień 26 lutego 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie 13.50 ZIO Turyn 2006 - Hokej na lodzie 16.35 Puchar Jedynki Zima 2006 w Karpaczu 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Z miłością nie wygrasz (film niem.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.45 ZIO Turyn 2006 Studio - Ceremonia zamknięcia 23.20 Monsunowe wesele (film ind.) 1.15 Perły na dnie (film czes.) 2.55 Był taki dzień 26 lutego.

■ TVP 2

6.15 Okazja - Mafijne parochunki (s.) 6.40 Smak Europy 6.55 Zima w Wiklinowej Zatoce (s.) 7.10 ZIO Turyn 2006 7.20 Złotopolscy (s.) 7.50 M jak miłość (s.) 8.40 Życie ssaaków - Lowcy owadów

(s.) 9.35 Ostoja (pr. przyrod.) 10.00 Nie tylko psy (film dok.) 10.55 Bierz forsę i w nogi (film USA) 12.25 ZIO Turyn 2006 - Biegi narciarskie 50 km mężczyzn 14.00 Familiada (quiz) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Bezdłuna wyspa 16.00 Na szych (s.) 17.00 Egzamin z życia 17.50 Już w śróde mecz USA - Polska (s.) 18.00 Telewizja Polska dla Katowic - Jesteśmy z Wami 20.15 Europa da się lubić 21.10 Duże dzieci (pr. rozryw.) 21.50 Już w śróde mecz USA - Polska 22.20 Sport-telegram 22.30 Losowanie audiotape 22.40 Linia specjalna 23.15 Śpiąca królewna (film franc.) 1.55 Ogród sztuk (pr. art.) 2.20 Cyganka (film ang.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Euroinfo 6.35 Tygodnik Trójki 7.15 Książka dla malucha (mag.) 7.20 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 7.50 Narciarski weekend 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Teletopki 9.45 Od niedzieli do niedzieli 10.10 Integracja (mag.) 10.45 Etniczne klimaty 11.45 Władza 12.15 Czytaj z Trójką 12.45 Małe ojczyzny 13.45 Nadzrecze Dudy Graeca (pr. art.) 14.10 Kieszolki - rozmowy z ludźmi 14.35 Turów Zgorzelec - Czarni Szlupsk - Polska Liga Koszykówki 16.45 Niedziela w Bytkowie 18.00 Aktualności 18.30 Transmisje sportowe 17.45 Regiony kultury 20.45 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 22.05 Niedzielną magazyn sportowy 22.50 Kurier olimpijski 23.05 Elita z Rivombrosy (film wlos.) 0.05 Od niedzieli do niedzieli 0.30 Teletopki 1.25 Świat - magazyn międzynarodowy 1.50 Ostatnia bitwa 2. Korpus: Bolonia 1945 (film dok.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.05 Król Szamanów (film jap.) 7.35 Power Rangers (s.) 8.00 Hugo (s.) 8.30 Idol (pr. muz.) 9.30 Słoneczny patrol (s.) 10.30 Metropolis (film jap.) 12.45 Obrońcy Arizony (film USA) 14.50 Podaruj dzieciom słońce 15.00 Pensjonat pod Różą (s.) 16.00 Grasz, czy nie grasz 17.15 Euroko ja to wiem 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza (s.) 20.00 Chirurgia (s.) 22.05 Kuba Wojewódzki 23.05 Mój westruski styż szef (s.) 0.05 Na jeden temat... z Joan Rivers 0.35 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Kultura w regionach 6.55 Francuskie bajki 7.05 Zgubieni w burzy (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.20 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiekty (mag.) 11.05 Było sobie dwóch pisarzy (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Czarnoksięski (bajka) 14.05 Gdzie pieniądze pomagają 14.10 Magazyn religijny 14.30 Magazyn chrześcijański 14.45 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl) 15.05 Dobra woda (s.) 16.30 W jaki sposób... (mag.) 17.00 Ogród to zabawa 17.25 TV 15.00 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Bałwanowo (s. anim.) 18.25 Goście (s.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.45 Losowanie Sportki i Szansy 19.55 Uroczyste zakończenie ZIO Turyn 2006 (transmisja) 23.05 Wiadomości, sport 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Budzenie zmarłych (s.) 0.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.20 TVC 0.35 Pytania V. Moravca 2.30 Sprawa dla reporterki 2.55 Skarby świata.

■ TVC 2

Czas rozpoczęcia transmisji olimpijskich dyscyplin sportowych są orientacyjne. 9.10 ZIO Turyn 2006 - 16 dzień 9.25 Studio Turyn - góry 9.40 Historia igrzysk 9.50 Program igrzysk 9.55 Biegi 50 km M) 12.55 Program igrzysk 13.00 Najlepsze zdarzenia igrzysk 13.50 Hokej (finał) 17.00 Najlepsze zdarzenia igrzysk 19.00 Euronews 20.00 Wzrost na temat... Poczta 22.00 Wręczenie nagród FITES 22.20 Mozart 2006 22.40 Nocny klub filmowy: Przekleństwa niewinności (film USA) 0.15 Pravomil Raichl (dok.) 1.15 Pixies (koncert) 2.50 Missis 2006.

■ NOVA

6.30 Ferda (s. anim.) 7.00 Laskóweczka (s. anim.) 7.10 Liga Szpaków (s. anim.) 7.40 Scooby-Doo na tropie (s. anim.) 8.05 Niesamowite przygody rodziny Smolików

(s.) 8.35 Lowca krokodyli (s. dok.) 9.30 Przyprawy (mag.) 10.25 Ucieczki do domu (film czes.) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Poradnik domowy 13.45 Rok przed ślubem (film niem.) 15.40 Sekundy przed katastrofą (s. dok.) 16.40 Zawodowcy (s.) 17.45 Dwóch frajerów między niebem a piekłem (film wł.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Miejsce w życiu (s.) 21.10 Cleder (pr. roz.) 22.10 Odlamki (mag.) 22.40 Szalona odwaga (film USA) 0.40 Prawo i bezprawie (s.) 1.25 Strefa mroku (s.) 2.35 Odlamki (mag.) 3.40 Do-Re-Mi 4.25 Cienie Toronto (s.).

■ PRIMA

6.55 Flipper i Lopaka (s. anim.) 7.25 Nowy świat skrzydła (s. anim.) 8.00 W lot po świecie (mag.) 9.00 Świat 2006 (mag.) 9.35 Inżynierowie odjeżdża (s.) 10.40 Słaska (s.) 11.55 Zbrodnie w ogrodach (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.55 Nie do wiary (s.) 14.55 20 tysięcy mil podmorskiej żeglugi 2/2 (film austral.-USA) 16.50 Namaluj miłość (film niem.) 18.40 „VyVoleni” II (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.45 Party z kucharzem (mag. kul.) 19.50 „VyVoleni” II (reality show) 21.30 Trzecie piętro (s.) 22.40 Operacja mojej córki (film czes.) 0.25 Kiedy Harry poznał Sally (film USA) 2.10 Policja kryminalna Kolonia (s.) 3.00 Szybka wygrana 4.15 Pasadena (s.).

PONIEDZIAŁEK 27 LUTEGO

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Listonosz Pat (s. anim.) 8.30 Kucyki z Gwiazdowego Wzgórza (s.) 8.50 Budzik 9.15 Papiрус (dla dzieci) 9.45 Nieustraszone (s.) 11.05 Mieszkać w Europie 11.25 Rolnictwo na świecie 11.40 Zielony biznes 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebiana (s.) 13.00 Zabawa w chowanego (film pol.) 13.55 Kwadrans na kawę 14.10 Glob 2006 14.30 Reakcja 15.00 Wiadomości 15.10 ZIO Turyn 2006 - Podsumowanie 15.50 Był taki dzień 27 lutego 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebiana (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Lepiej być niż może (film USA) 22.40 Prosto w oczy 22.55 Wiadomości 23.10 Sprawy rodzinne (film USA) 0.30 Był taki dzień 27 lutego 0.35 Kinematograf 1.05 Glob 2006 1.25 I wojna światowa. Wątpliwy pokój (film austral.) 1.55 Był taki dzień 27 lutego.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.30 10 minut tylko dla siebie 6.40 Szaleństwo Majki Skowron (s.) 7.25 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.50 Hydrakula: Gdzie jest woda? (film ang.) 8.10 Dr Quinn (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Zimowy smak 12.40 Świątynia wojna - Podziemny hanys (s.) 13.10 Oko w oko z potworami (film ang.) 14.05 Ojczyzna-polszczyzna 14.20 Nauczyciel, który został pastorem 14.40 Tylko tak (s.) 15.10 Gliniarz i prorokator (s.) 16.10 Załóż się bis (pr. rozryw.) 17.50 Już w śróde mecz USA - Polska 19.00 Polskie Nagrody Filmowe „Orły 2006” 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 U Krzyżera - Wielkie otwarcie (s.) 21.35 Kochaj mnie (s.) 22.20 Biznes 22.40 Warto rozmawiać 0.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.25 W holdzie Chopinowi laureaci XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina.

■ TV KATOWICE

6.10 Gramy dla was 6.25 Książki z górnej półki 7.50 Schlesien Journal 8.05 Telewizyjny uniwersytet trzeciego wieku 8.45 Gość dnia 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.55 Reportaż Trójki 11.10 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra 12.35 Uwierz w dokument 13.45 Mocne uderzenie (repotaż) 14.10 Pogromczyńcy mitów (s.) 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Magazyn majsterkowicza 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Północ południe 17.05 W dobrym stylu 18.00 Aktualności 18.40 Raport z akcji 19.00 Cogito 19.10 Interview 19.50 Akademia bezpiecznej jazdy 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.15 To jest temat 23.05 Powinowactwa z wyboru (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.05 Adam i Ewa (s.) 7.35 Przygotuj Jackie Chan (s.) 8.00 Kabaret 8.45 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.45 Pies przed sądem (film USA) 12.00 Grasz, czy nie grasz 13.15 Miodowe lata (s.) 14.45 Klinika samotnych serc (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.35 Duża przerwa (s.) 17.05 Gra w ciemno 18.05 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.50 Speed - niebezpieczna szybkość (film USA) 23.30 Dziupła Cezara (s.) 0.20 Blues Wydarzenia 0.45 Bumerang 1.3. Dziewczyny w bikini (quiz) 2.30 Magazyn sportowy 4.30 Love TV.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Szamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Dramaty w przyrodzie (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 List do ciebie 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczy z TVC 13.40 Kalendarium 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się kręć! (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Nauka jest zabawną (mag.) 17.00 Chłopi w akcji (pr. kulinaryny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowki 18.30 Świat rekordów Guinnessa (mag.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Wjeżdżaj na plac (s.) 21.00 Podróż po północnej Europie (dok.) 21.35 Reporterzy TVC (reportaż) 22.05 Historie żelaznej kurtyny (pr. cykl) 22.15 To może spotkać również wasze dziecko 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Jake 2.0 (s.) 23.55 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 0.20 Simpsonowie 0.40 AZ-kwiz 1.05 Allot Allot (s.) 1.40 Nie mam parę 2.05 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Archeologia satelitarna 7.00 Portret 7.20 Śladami w (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Dziękuję encyklopedia świata 8.35 Z roku Luksemburg 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Cieskie głowki 12.00 Euronews 12.40 Szczegółowa kamera 13.00 Allot Allot (s.) 13.35 Film o filmie 13.55 Angielski dla najmłodszych 14.05 Rolli i leśny duch (film fin.) 15.35 Gdzie pieniądze pomagają 15.45 Time out (mag. sport.) i transmisje meczu siatkówki 18.00 „Dwojdom” 17.19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.50 Cwiczy z TVC 20.00 Pojedynek przywódców (s. dok.) 20.55 Serwis prezdentybrosy (mag.) 21.25 Klub wsiwowy: Młot na czarownice (film czes.) 23.10 Berkeley (muz. dok.) 0.05 Punkty spojrzenia 0.35 Sportowe minuty 1.15 Odrobina szafraanu z archiwum telewizji 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 6.30 Świat nie (s.) 9.25 Hotel Hansson (s.) 11.15 To morderstwo, napisała (s.) 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.50 Sue The mas: Agent FBI (s.) 13.40 Terra Nostra (s.) 14.40 Buffy: Postrach wampirów (s.) 15.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 16.00 Gliniarz i prorokator (s.) 16.55 Władza teraz 17.05 Colombo (s.) 18.45 Ulica 17. Piłkarz 2005 (transmisja) 21.45 Ostatni skaut (film USA) 23.50 Alias (s.) 1.15 Wydział kryminalny (s.).

■ PRIMA

6.35 Świat 2006 7.20 Szansa bez granic 8.25 Sofie i jej miłość (s.) 9.25 M jak miłość (s.) 10.20 Prima jest dla 11.10 Gorączka (s.) 12.10 Dobre wieści 13.15 Rewir Wolff (s.) 14.15 Berlin, Berlin (s.) 15.20 M.A.S.H. (s.) 16.30 SK Slavia Praha - SK Spilva Olomouc (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Przygotuj kucharzem (mag. kul.) 19.50 „VyVoleni” II (reality show) 21.35 Program rozrywkowy 22.20 Morderstwa w Midsomer (s.) 12.35 Szczyry (film niem.-czes.) 2.20 Para parą (s.) 2.45 Nikita (s.) 3.35 Szybka wygrana.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Kronika Rodzinna

Dnia 27. 2. 2006 obchodzi swój jubileusz życiowy 80-letnia urodzin

pani GERTRUDA KALUŻOWA

z Karwiny Raju. Najlepsze życzenia dobrego zdrowia, szczęścia, miłości i błogosławieństwa Bożego życzą mąż Rudolf, syn Tadek z żoną Yvetta oraz wnuki Tomaszek i Lukaszek.

RK-032

Z okazji jubileuszu życiowego

pani ELŻBIECIE LACHETA

z Mostów koło Jabłonkowa serdeczne życzenia zdrowia, pogody ducha, obfitości łask Bożych oraz długich lat w kręgu rodziny życzą synowie z rodzinami.

AD-024

Dnia 28. 2. 2006 minie pierwsza rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi, Babcini i Prababci

śp. ANNY BIJOKOWEJ

z Karwiny. O chwilę wspomnień proszą córki i syn z rodzinami.

RK-027

Dnia 26. 2. obchodziły 58. urodziny

śp. HENRYK FOLTYN
z Karwiny Raju.

O chwilę wspomnień prosi rodzina.

RK-031

Czas mija, lecz smutek we wspomnieniach pozostaje...

Dnia 27 lutego 2006 minie pierwsza rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. BRONISŁAWA DROPCZYŃSKIEGO

z Suchej Górnej. O chwilę wspomnień prosi brat Genek i córki z rodzinami.

AD-025

W głębokim smutku pogrążeni wiadomiami wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 24. 2. 2006 zmarła w wieku 81 lat nasza Droga Mamusia, Teściowa, Siostra, Szwagierka, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. ANNA CYRZYK

rodaczka ze Stonawy, ostatnio zamieszkała w Karwinie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 1. 3. 2006 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina.

RK-036

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Harry Potter i Czara Ognia (25, 26, godz. 15.00, 17.45); Domino (25, 26, godz. 20.00; 27, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Fimfarnin II (25, 26, godz. 17.00); Elizabeth-town (25, 26, godz. 20.00); Zamknij się i zastrzel mnie (27, godz. 17.00, 20.00); **Ex Egzorcysty Emily Rose** (25, 26, godz. 19.00); Bajki (26, godz. 15.00); **TRZYNIC - Kosmos:** Jak pokroć krokodyla (25, 26, godz. 17.30, 20.00); Restart (27, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Shrek II (25-27, godz. 15.30); Monachium (25-27, godz. 17.30); Dowód (25-27, godz. 20.15); **CZ. CIESZYŃ - Piast:** Ja wam pokażę (25, 26, godz. 16.00, 18.15; 27, godz. 16.00); Pila II (25, 26, godz. 20.30); Czasem słońce, czasem deszcz (27, godz. 18.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30
POLSKIE AUDYJCJE: UKF Ostrawa 107.3 m i Trzyniec 105.3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

JABŁONKÓW - MK PZKO zaprasza na „Ostatkowy Bal Papuciowy” 25. 2. od godz. 19.00 do Domu PZKO. W programie orkiestra „Galax”, zespół „Rytmik”, kapela „Nowina” i inne atrakcje.
BOGUMIN - Uwaga! Najbliższe spotkanie członków Klubu Kobiet odbędzie się wyjątkowo już we wtorek 28. 2. o godz. 15.00 w Domu PZKO w Boguminie.
BYSTRZYCA - Klub Seniora MK PZKO zaprasza 1. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO wszystkich zainteresowanych na pogawędkę nt. „Drzewa owocowe - opieka i ochrona”.
KARWINA FRYSZTAT - Klub Propozycji MK PZKO zaprasza 28. 2. o godz. 17.00 na prelekcję Danuty Ondruch pt. „Uniwersalna wartość Biblii dla ludzkości”.
OLBRACHCICE - MK PZKO zaprasza na „Ślędziołki” 28. 2. o godz. 17.00 do Domu PZKO.
▲ **MK PZKO** z okazji Święta Kobiet zaprasza na „Kwiatki dla pań” 5. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Zapr-

szamy panie i panów. W programie: teatryk „Drops” oraz panowie Bronisław i Bronisław Palowscy.
CZ. CIESZYŃ - Zespół „Cieszyńnianka” zaprasza wszystkich na koncert pt. „Zimowy spacer” 26. 2. o godz. 16.00 w ośrodku kulturalnym „Strzelnica”.
▲ **Biblioteka Miejska**, filia przy ul. Hawlička 6 zaprasza na kolejne spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” 28. 2. o godz. 17.00 O „Bożym Narodzeniu w tropiku”, czyli o pobycie w Ghanie opowiadać będą państwo Andrea i Stanisław Folwarczyk.
KARWINA RAJ - Kluby Kobiet i Seniora zapraszają członków na prelekcję prof. dr. D. Kadhubca, DrSc. „Raj i jego tradycje kulturowe” 28. 2. o godz. 16.00.
OBWÓD ORŁOWA - zebranie Rady Obwodowej PZKO 2. 3. o godz. 17.00 w Porębie.
CIERLICKO STANISŁAWICE - Klub Kobiet oraz Klub Seniora zapraszają serdecznie wszystkich chętnych na tradycyjne „Ostatki” do Domu Polskiego na Kościelcu 28. 2. o godz. 17.00. Przygrywa p. Otus Hrabiec, cieszymy się na wspólną zabawę. Szczególnie serdecznie zapraszamy naszych przyjaciół z innych MK PZKO.
PTTS „BŚ” - Obwód cieszyński: zgłoszenia na wycieczki (są jeszcze wolne miejsca na Kubalonkę) przyjmowane będą 28. 2. w kancelarii „BŚ” na ul. Komenského 4 w godz. 14-16.

HAWIERZÓW SUCHA - zarząd MK PZKO zaprasza na 4. Bal Papuciowy 4. 3. o godz. 17.00 do świetlicy Kola. Kameralna zabawa przy muzyce p. Walacha, domowa kuchnia, loteria...

Oferty

WYNAJME OD ZARAZ umeblowane mieszkanie 1+1 w Czeskim Cieszynie, ul. Hrabinská. Tel. 606 721 515. AD-032
MAM JUŻ DOSYĆ GADANIA tylko do psa i przylatania tylko do poduszki. Chciałbym dziewczynę na dobre i na złe. INFORMATYK, 35 lat. GI-096

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Wielka Galeria: do 26. 3. wystawa Pa-pula Hlaváta - „Grafika”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.
▲ **Biała Galeria:** do 26. 2. wystawa fotografii Fotoklubu Jabłonków. Otwarte po-pt: 9-15.
MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.
▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariana 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Koncert »Náladički«

Orkiestra dęta „Náladička” kapelmistrza **Bronisława Palowskiego** z Olbrachcic, która w ub. roku świętowała swoje 5-lecie, dała się poznać na naszym terenie głównie na PZKO-wskich dożynkach w Gutach. Bierze też udział w letnich „koncertach promenadowych” na miejskich deptakach, często też bywa zapraszana na festyny w licznych gminach południowej Polski - od Opola, przez Katowice po Przemysł.

Gros członków tego 9-osobowego zespołu stanowi rodzina Palowskich. Poza ojcem-seniorem rodu (trąbka) w jej skład wchodzi jeszcze synowie **Karol** (trąbka - w tym roku kończy Akademię Muzyczną w Pradze; jest też członkiem orkiestry dętej garnizonu praskiego oraz orkiestry V. Hybša),

Bronisław (śpiew - student uniwersytetu w Pilźnie i członek chóru filharmonii w Pradze) i **Marcel** (puzon - uczeń konserwatorium w Ostrawie) oraz mama - **Marcela** (śpiew). „Náladička” nie jest typową czeską „dechówką”. W jej repertuarze - oprócz klasycznych kawałków na orkiestrę dętą - są kompozycje operetkowe, standardy jazzowe oraz popularne melodie czeskiej i światowej muzyki rozrywkowej.

Najbliższy koncert „Náladički” odbędzie się w hawierzowskim Domu Kultury „Reneta” w sobotę 4 marca o godz. 16. Następną okazję do wysłuchania koncertu tego zespołu amatorzy muzyki łatwej i przyjemnej będą mieli w dwa lipcowe dni świąteczne na frysztackim rynku. (s)

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Kochany »Głosie«!

Zapewniam, że „kocham Polskę” i niepotrzebnie mnie do tego zachęca pan Marek Słowiaczek. Nie. Nie zamierzam polemizować z zawartością jego felietonu, bo by to było noszenie drewna do lasu.

Radio Maryja 8 grudnia 2005 roku bardzo uroczycie, radośnie i patriotycznie świętowało 14. rocznicę swego powstania. W mszy świętej odprawionej jako dziękczynienie młodzież wniosła na ołtarz niezliczoną ilość obszernych kartonów, zawierających wycinki z gazet skrajujące i obrażające Radio Maryja i jego założyciela Ojca Tadeusza Rydzka. Nie był to komplet, bo zaczęto te wycinki gromadzić dopiero po kilku latach działalności RADIA. Kiedy się okazało, jaką nienawiścią i napaśliwością reagują na nie „politycznie poprawne media”, jest tego już ponad 20 tys. artykułów - a przełożone na grube tysiące gazet poszczególnych wydawnictw, mamy do czynienia z milionami tych paszkwili, zatrujących czytelników z całej Polski - i nie tylko.

Gdyby Radio Maryja było dziełem czysto ludzkim, dawno by mu oddzwoniono, bo kłóby wytrzymał takie milionowe ataki? Tylko, że się nam przypomina starotestamentowa walka Dawida z Goliatem. Przeciwników były krocie a Dawid szedł przeciw Goliatowi tylko... z procą. A jak ta walka się zakończyła? Dobrze było, gdyby wszyscy oczerniający, zakłamani i brutalni zrobili sobie czas i przyczynili sobie w Piśmie Świętym na

ten temat. Dobrze im to zrobi i zaprzestaną wreszcie swego diabolicznego dzieła, bo Pan Bóg się raz upomni na oszczerzy o skrzywdzone Boże Dzieło.

Co mnie również - a to głównie - zastanawia, to to, że za te... naście lat rządów w umiłowanej Polsce, pan Marek i jemu podobni ani razu nie napisali felietonu na temat niezliczonej i niewyobrażalnej korupcji rządzących postkomunistów. Zrujnowali Polskę. Narobili 20 proc. bezrobotnych. Rozkrali narodowy majątek, bo prostu sprawozdali na umiłowaną Polskę niewyobrażalne niezszczenie, które teraz możnolnie starać się prostować nowe, demokratycznie wybrane władze.

Hozumiem...jaki strach obleciał złodziei, kiedy Radio Maryja w swojej działalności ujęło się jako jedyną obrony pokrzywdzonych Rodaków. A teraz - po latach - okazało się, że miało zawsze rację widząc panoszące się zło - zabraniając „kochać Ojczyznę”, organizowane przez „ludzi żyjących w cieniu”. Przysłowie mówi, że „ryba śmierdzi od głowy” i w tym przypadku co do joty się ono spełnia. A teraz, kiedy ta „głowa”, z wyboru Rodaków odsunęła się w cień, krzyki zagrożonych „mających władzę” podniosły się do potęgi. Każdy chwyt jest dobry. Ani jeden uczciwy, tylko podstęp, oszczerstwo i nienawiść, naturalnie głoszone do Radia Maryja, które posługuje się prawdą i tylko prawdą. A prawda zwycięża!!!

Anna Jabłońska z Karwiny

Hołd dla Jana Brody

Pierwsza wzmianka o Gutach pojawiła się w spisie osad sporządzonych z nakazu wrocławskiego biskupa na początku XIV wieku. Spis ten zawiera wieś, które były zobowiązane składać dziesięciny. Są to m.in. Ropica, Gnojnik, Oldrzychowice, Wedrynia. Na jego podstawie wioski te obchodzą jubileusz 700-lecia i wydały okolicznościowe publikacje. Guty są małą wioską, dlatego nie stać jej na takie okazje świętowanie. Choć mamy się czym pochwalić: drewnianym kościółkiem - perłą ludowej architektury sakralnej. Mamy też pisarza, historyka, dokumentalistę, który odkrył mnóstwo ciekawych materiałów, napisał wiele

publikacji, artykułów, które wyszły drukiem w Polsce.

Mowa o nauczycielu, panu Janie Brodziej, urodzonym w Drogomyślu 30 stycznia 1911 roku. Jakis czas działał w Gutach, gdzie ożenił się. Z miłości do naszej wioski wydał Monografię o Gutach, która jest własnością MK PZKO.

Przed 5 laty w dniu jego 90. urodzin Jan Broda otrzymał tytuł Doktor Honoris Causa US w Cieszynie. W tym roku przypada Jego następny jubileusz, 95-lecie urodzin. Z tej okazji pragniemy temu Zaczemu Człowiekowi złożyć hołd i szacunek.

W imieniu MK PZKO w Gutach
Jan Myrdacz

Staroměstská 583, Trzyniec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Fili: Cz. Cieszyń, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyń 778077 029 3+1, ul. Okružní 350 000,- Kč 3+1, ul. Mládežnická 355 000,- Kč 3+1, ul. Pátek 375 000,- Kč 3+1, ul. Mládežnická 385 000,- Kč 3+1, ul. Šlezská 440 000,- Kč 3+1+ul. Čistávková 470 000,- Kč 3+1, ul. Kysucká 525 000,- Kč 3+1, ul. Kopernikova 565 000,- Kč 3+1, ul. Štátnikova 775 000,- Kč 3+1, ul. Kopernikova 825 000,- Kč 3+1, ul. Božkova 930 000,- Kč 4+1, ul. Pátek 985 000,- Kč	Mieszkania Trzyniec 778077 823 1+1, ul. Kopernikova 385 000,- Kč 2+1, ul. Sosnová 395 000,- Kč 2+1, ul. Habrova 420 000,- Kč 2+1, ul. Kopernikova 490 000,- Kč 3+1, ul. Sosnová 495 000,- Kč 3+1, ul. Sosnová 530 000,- Kč 3+1, ul. Sosnová 560 000,- Kč 3+1, ul. Dukałská 575 000,- Kč 3+1, ul. Šlezská 650 000,- Kč 3+1, ul. Dukałská 630 000,- Kč 3+1, ul. Pátek 765 000,- Kč 3+1, ul. Šlezská 950 000,- Kč 4+1, ul. Sosnová 580 000,- Kč 4+1, ul. Sosnová 650 000,- Kč 4+1, ul. Hřbitova 890 000,- Kč Dom rodzinny 777 077 034 Trzyniec Guty 1 150 000,- Kč Rzeka 1 590 000,- Kč Trzyniec Kanada 1 980 000,- Kč Mieszkania 777 077 931 Chałta Koszarzyńska 440 000,- Kč Parcela Poczernin do uzgodnienia z Parcelarzem Radwanów do uzgodnienia	ROPIECA K. Cz. Cieszyńska Dom rodzinny 2x 3+1+1+garaż. Parcela 2 000 m. Tel.: 777 077 034	CZEŠKI CIESZYŃ Stary dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	Trzyniec - NIEBORY Dom rodzinny 2x 4+1+garaż. Parcela 1 043 m. Tel.: 777 077 034
1 660 000,- Kč 1 790 000,- Kč	1 290 000,- Kč 990 000,- Kč	1 590 000,- Kč 1 800 000,- Kč	1 200 000,- Kč 1 200 000,- Kč	1 590 000,- Kč 890 000,- Kč
GÓRŃA LOMNA Dom rodzinny 2x 2+1+Po rekonstrukcji. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 031	TRZYNIC centrum Stary dom rodzinny 7+2. Parcela 2 205 m. Tel.: 777 077 034	TRZYNIC - NIEBORY Stary dom rodzinny 3+1. 800 m., do centrum 15 min. Tel.: 777 077 034	TRZYNIC - KAMIONKA Dom rodzinny 6+1+garaż. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	TRZYCIEZ K. Cz. Cieszyńska Stary dom rodzinny 3+1. 800 m., do centrum 15 min. Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-realty.cz

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firm AD SERVIS, ul. Štělčinská 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztaćcie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

